

Indholdsplan

**Bernstorffsminde Efterskole
21/22**

Undervisning

Indhold

<i>Historie</i>	4
<i>Skolens formål</i>	4
<i>Skolens elevgruppe</i>	4
<i>Skolens fag</i>	5
Indledning	8
Værdigrundlag	8
Lovens hovedsigte	9
Fagfordeling 20-21	11
Obligatoriske fag	12
<i>Gymnastik</i>	12
<i>Folkedans</i>	14
<i>Sang</i>	15
<i>Horisont</i>	16
Boglige fag	18
<i>Dansk</i>	18
<i>Matematik</i>	19
<i>Engelsk</i>	22
<i>Tysk</i>	24
<i>Fransk</i>	27
<i>Biologi</i>	32
<i>Fysik / kemi</i>	34
<i>Geografi</i>	36
<i>Samfundsfag</i>	37
<i>Kristendom</i>	39
<i>Historie</i>	40
<i>Idræt</i>	42
Linjefag	43
<i>Linjefag - dans</i>	43
<i>Linjefag – spring</i>	44
<i>Linjefag – TeamGym</i>	45
<i>Linjefag - svømning</i>	47
<i>Linjefag – fodbold</i>	48
<i>Linjefag - musik</i>	49
Valgfag	50
<i>Musicaldans</i>	50
<i>Musical og drama</i>	51
<i>Springbasis/Spring</i>	53
<i>Powertumbling</i>	55
<i>Stortrampolin/trampet</i>	56
<i>Dans</i>	57
<i>Volleyball</i>	58
<i>Fodbold</i>	60
<i>Svømning</i>	61
<i>Yoga</i>	62
<i>Flexkunst</i>	63
<i>Musik/sammenspil</i>	65
<i>Filmværksted</i>	66
<i>Styrketræning</i>	67
<i>Ketsjersport</i>	68

ANDERLEDES DAGE OG UGER	70
<i>Intro dage</i>	70
<i>Klassetur</i>	70
<i>Terminsprøver</i>	70
<i>Brobygning</i>	71
<i>Kulturuge</i>	72
<i>Juleafslutning</i>	72
<i>Skitur</i>	72
<i>OSO</i>	73
<i>9. klasses projekt</i>	75
<i>Korarrangement/forårskoncert</i>	75
<i>Bedsteforældredag</i>	76
<i>Gallafest</i>	76
<i>Obligatorisk lørdag, inden Efterskolernes dag</i>	77
<i>Kommende elevdag</i>	78
<i>Skriftlig prøveperiode</i>	78
<i>Mundtlig eksamensperiode</i>	79
<i>Outrodage</i>	79
<i>Landsstævne</i>	79
<i>Andre forhold</i>	80
<i>Aftenaktiviteter</i>	80
<i>Stilletime</i>	80
<i>Weekendaktiviteter</i>	81
<i>Køkkenarbejde</i>	81
<i>Rengøring og hovedrengøring</i>	81
<i>Uddannelsesvejledning</i>	82
<i>Inklusionsstrategi og inklusionstilbud</i>	83
<i>Kontaktlærerordning</i>	85
<i>Kontaktmøde</i>	86
<i>Landemøder</i>	87
<i>"Ninjavagt"</i>	87
<i>Nattevagten</i>	87
<i>Elevråd</i>	88
<i>Evaluering</i>	89

Historie

På Bernstorffsminde Efterskoles grund blev det første provinsseminarium oprettet i 1795 med tilhørende øvelsesskole. I 1926 blev der friskole og der har været efterskole siden 3. november 1960.

Skolens formål

Formål: Bernstorffsminde Efterskoles **formål** er inden for rammerne af **Bekendtgørelsen af lov om efterskoler og frie skoler** samt dertil hørende bekendtgørelse og cirkulærer, at drive en efterskole på det Grundtvig-Koldske idégrundlag.

Skolens opgave er gennem undervisning og samvær at fremme elevernes tilegnelse af kundskaber og færdigheder, der tager sigte på den enkeltes hele menneskelige udvikling. Eleverne skal gøres fortrolige med dansk kultur, samt bibringes forståelse for, at den er en ligeværdig del af en forpligtende sammenhæng med andre kulturer, hvor såvel det samfund, vi er en del af, som den enkelte har et medansvar for andres

Skolens elevgruppe

Elevernes antal, køn og alder:

Bernstorffsminde Efterskole har plads til 229 elever. Der forsøges at opretholde en ligelig kønsfordeling. Der optages elever i 9. og 10. klasse.

Elevoptagelse:

Eleverne tilmeldes online via skolens hjemmeside. På efterskolernes dag, efterskolernes aften samt besøgsaftner fortælles, hvilken skole vi er, og hvilke tilbud vi giver, sådan at eleven kan gøre et kvalificeret valg af efterskole

I foråret, året før kommende elever skal starte, inviteres de til et orienteringsmøde.

I foråret før skolestart er der kommende elevdag, hvor de kommende elever får endnu et indblik i skolens liv.

Det orienterende møde indeholder fire elementer:

1. Fælles oplæg ved skolens ledelse
2. Mulighed for rundvisning
3. Mulighed for samtale med lærer eller ledelse
4. Afprøve linjefag

Pga. Coronasituationen måtte skolen ikke samle kommende elever før ultimo maj. Derfor blev der afholdt:

- Webinar i april, hvor skolens ledelsen og linjefaglærerne lavede oplæg og indgik i dialog med kommende elever og deres familier.
- Virtuel live rundvisning, hvor nuværende elever viser rundt vha. mobiltelefoner.
- Almindelig rundvisning i juni

Det fælles oplæg er oplysning om skolens historie, struktur, rammer og aktuelle skoletilbud såsom obligatoriske fag, boglige fag, fokusfag, valgfag, fritid og samvær

Rundvisningen foretages af elever, og der er her mulighed for at høre om skolens undervisning og hverdag anskuet fra elevsynspunkt.

Ved den efterfølgende samtale har elever og forældre mulighed for at få uddybet evt. spørgsmål.

Formålet med denne optagelsesprocedure er at sikre, at eleven og dennes forældre er klar over hvad et ophold på Bernstorffsminde Efterskole indebærer.

For skolen er det vigtigt at opleve, at eleven selv ønsker et efterskoleophold og har gjort sig overvejelser om, hvorfor det netop skal være Bernstorffsminde Efterskole.

Hvis ikke disse forhold gør sig gældende, føler skolen sig forpligtet til at rådgive elev og forældre om at genoverveje ansøgningen om optagelse på Bernstorffsminde Efterskole.

Skolens fag

Fagenes opdeling: Fagene på Bernstorffsminde Efterskole kan opdeles i følgende grupper

- Obligatoriske fag
- Boglige fag
- Linjefag
- Valgfag

Obligatoriske fag:

- Sangtimer
- Samlinger
- Gymnastik
- Folkedans
- Vejledning

De obligatoriske fag gælder for alle og kører hele året.

Kun for 10 kl.

- Horisont

Skolefag, boglige fag:

10.klasse

- Dansk
- Matematik
- Engelsk
- Mulighed for tysk eller fransk
- Mulighed for fysik/kemi

9. klasse

- Dansk
- Matematik
- Engelsk
- Tysk eller fransk
- Biologi
- Geografi
- Historie
- Samfundsfag
- Kristendom
- Idræt

For 10. kl. gælder, at de kan vælge tysk eller fransk og/eller fysik/kemi. Dette sker efter samtale med faglærer, forældre og evt. skolevejleder for at sikre optagelse på den ønskede ungdomsuddannelse. Eleverne som har fravalgt tysk eller fransk og/eller fysik/kemi får ekstra valgfag.

På Bernstorffsminde Efterskole er der en række fag og aktiviteter, der ligger uden for de obligatoriske fag og boglige fag. Disse fag har deres rod i den frie skoles tradition og værdier. Formålene med fagene er overordnet set at give eleverne almen dannelse og livsoplysning, samt at være fællesskabsdannende. Eleverne bliver undervist efter gældende bestemmelser fra ministeriet.

Hvert lærerteam udarbejder årsplaner for de enkelte fag.

Linjefag:

Alle elever skal vælge et af følgende fag, som de har 3x1½ time om ugen hele året.

- Spring
- Team Gym
- Dans
- Svømning

- Fodbold
- Musik

Disse fag er en vigtig del af skolens profil, og derfor vil de alle deltage i konkurrencer, stævner og events som kan styrke kvaliteten og målet med fagene

Valgfag:

Valgfagene er følgende (De udbydes i to perioder: Efterår og forår):

- Fodbold
- Musical
- Musical dans
- Spring – tumbling, TeamGym, trampet og trampolin, begynderspring, pigespring
- Dans
- Yoga
- Svømmetræning
- Volleyball
- Flexkunst
- Musik
- Filmværksted
- Styrketræning
- Ketsjersport

Udbuddet af valgfag kan justeres gennem skoleåret.

Eleverne kan godt have det samme valgfag hele året.

Boglige fag og linjefag vælges i løbet af året inden skoleårets start.

Valgfag vælges efter ankomst til skolen og for en periode ad gangen. Fagvalget tilrettelægges således, at hver enkelt elev får et skema med et godt aktivitetsniveau.

Indledning

Skoleåret 2021-2022 består af 43 uger med start søndag d. 8. august 2021. Vi afslutter på skolen fredag d. 24. juni 2022. Herefter følger en uge, hvor skolen deltager i DGIs landsstævne. Det er frivilligt at deltage i denne 43. skoleuge, men det vurderes af 2/3 af eleverne deltager.

Der er til starten af skoleåret optaget 229 elever, som er fordelt på tre 9. klasser og otte 10. klasser.

Skolen er åben for alle og optager elever i den rækkefølge, som eleverne tilmelder sig. Når skolen er fuldttegnet, optages elever på venteliste i nummereret rækkefølge efter deres linjefag. Der opereres med ventelister på hvert af skolens 7 linjefag og for hhv. 9. klasse piger, 10. klasse piger, 9. klasse drenge og 10. klasse drenge.

Skolen optager også to-sprogede elever og elever med særlige vanskeligheder fx indlæringsvanskeligheder. Skolen tilbyder støtte til disse elever, men tilbyder ikke specialundervisning i form af specialklasser.

Undervisningen i linjefag og valgfag foregår på hold på tværs af klasserne.

9. klasse og 10. klasse afsluttes folkeskolens eksamen.

Værdigrundlag

Hvorfor og hvordan holder vi skole?

Alle beskrivelser af undervisning og pædagogisk tilrettelagt samvær i indholdsplanen, tager udgangspunkt i en forståelse af såvel værdigrundlag som lovens hovedsigte:

Værdigrundlag for Bernstorffsminde Efterskole

Med baggrund i skolens formål arbejdes der i skolens hverdag ud fra følgende værdigrundlag:

Skolens undervisning og samvær bygger på åndsfrihed og åbenhed over for forskellige kulturer.

Det forpligter skolen til:

Valg af undervisningsmaterialer, der belyser forskellige livsopfattelser.

Åbenhed over for elevernes synspunkter og holdninger.

Eleverne skal udrustes til at møde omverdenen med kritisk sans og etisk forståelse.

Det forpligter skolen til:

At vælge undervisningsmaterialer og -former, der stiller krav om stillingtagen.

At undervise i emner, der kræver etisk stillingtagen.

At man i dagligdagen over for eleverne tager stilling til begreber som rigtigt og forkert.

Rammerne om skolens hverdag er et fællesskab, byggende på ligeværd og personlig integritet.

Det forpligter skolen til:

At vælge fagområder og undervisningsformer, der fremmer forståelse for, hvad fællesskab er.

At stille krav til den enkelte om deltagelse i det fælles.

At udvise respekt for hver enkelt personlige integritet.

At arbejde på, at der udvises respekt for andres meninger og adfærd i forhold til fællesskabet.

At arbejde på at øge den enkeltes selvværd.

Skolen ønsker at fremme begreberne ansvarlighed og ansvarsfølelse.

Det forpligter skolen til:

At stille krav til den enkelte om at være opmærksom på, at egne valg har konsekvenser, og at det er nødvendigt at fastholde valget, til man kender konsekvenserne af det.

At stille krav om deltagelse.

At stille krav om åbenhed over for de aktiviteter, der tilrettelægges.

Skolen lægger vægt på begreberne faglighed og seriøsitet.

Det forpligter skolen til:

At yde en faglig forsvarlig undervisning på alle områder.

At vejlede eleverne til en forståelse af egne stærke og svage sider.

At stille krav til eleverne om at de nyttiggør egne ressourcer.

Lovens hovedsigte

Lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), jf. lovbekendtgørelse nummer 916 af 13. aug 2014 §1 stk. 2

Kapitel 1

Formål og virksomhed

§ 1. Loven omfatter folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler), der tilbyder undervisning og samvær på kurser, hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse, og som er godkendt af undervisningsministeren til tilskud. Undervisningen skal have en bred almen karakter. Enkelte fag eller faggrupper kan have en fremtrædende plads, men aldrig på bekostning af det almene. Skolernes virksomhed skal tilrettelægges ud fra deres selvvalgte værdigrundlag.

Stk. 2. Efterskoler tilbyder unge elever kurser efter stk. 1 med henblik på elevernes hele menneskelige udvikling og modning samt deres almene opdragelse og uddannelse.

Vores fortolkning af lovens hovedsigte

På Bernstorffsminde Efterskole giver vi eleverne mulighed for en hverdag med udfordringer, læring og oplevelser. Rammerne om skolens hverdag er et fællesskab, byggende på ligeværd og personlig integritet. Vi vægter faglighed og seriøsitet.

Vi giver eleverne mulighed for at øve sig på at være åbne, ansvarlige og at møde omverdenen med kritisk sans og etisk forståelse.

Med vores undervisning og samvær sigter vi på det hele menneske, fantasien, følelserne, kroppen og ånden. Vi har fokus på sundhed og trivsel, og det underbygges af gode fysiske rammer samt dygtige og engagerede medarbejdere.

Livsoplysning

På Bernstorffsminde Efterskole møder eleverne livsoplysning, når de i samværs- og læringssituationer erfarer og indser sammenhængen, som medvirker til forståelsen og tilegnelsen af etiske og moralske værdier. Livsoplysning finder sted på det personlige plan og bygger på egne erfaringer, empati, refleksion og forståelse for andre menneskers liv og vilkår. Det er hele hensigten, at eleverne gennem samvær og læringssituationer skal blive klogere på, hvad der er meningen med deres liv.

Folkelig oplysning

På Bernstorffsminde Efterskole møder eleverne folkelig oplysning, når de i undervisningen og samværet får indsigt i og forståelse for de vilkår, der knytter mennesker sammen via kultur, historie og traditioner. Med folkelig oplysning på Bernstorffsminde Efterskole er det fælles og det individuelle sider af samme sag og hinandens forudsætninger.

Demokratisk dannelse

På Bernstorffsminde Efterskole møder eleverne demokratisk dannelse, når de i samværet med andre mennesker lærer at anerkende demokratiske spilleregler. På Bernstorffsminde Efterskole skal eleverne i hverdagen opleve, at de bliver respekteret som individer med egne rettigheder, at de har indflydelse, og at de bliver hørt.

Endvidere er kvalitetene i fællesskaberne med til at give eleverne en forståelse af, at de aktivt må deltage for at være en del af fællesskaberne.

Fagfordeling 20-21

Undervisere i skolens boglige fag

Dansk	Kirsten Pram, Anita Buus Thomsen, Anne Thrysoe, Rikke Svare, Gitte Møller, Ditte Crüger, Anders Pedersen, Helle Skovgaard, Hanne Thode
Matematik	Mathias Frost, Jakob Pavar, Peter Rasmussen, Peter Wesselhof, Nanna Lagoni, Helle Graff, Jeppe Biehl, Steven Boer
Engelsk	Anita Buus Thomsen, Anne Thrysoe, Simon Ditlevsen, Rikke Svare,
Tysk	Elsje Petersen, Steven Boer, Kirsten Pram, Rikke Iversen
Fransk	
Fysik/kemi	Peter Wesselhoff, Nanna Lagoni, Jeppe Biehl
Historie	Peter Rasmussen, Helle Graff,
Samfundsfag	Jakob Madsen, Gitte Møller
Geografi	Jeppe Biehl
Biologi	Peter Wesselhoff
Kristendom	Rikke Iversen, Helle Skovgaard

Undervisere i skolens obligatoriske fag

Gymnastik	Helle Skovgaard, Ditte Crüger, Freja Steen, Mathias Frost, Janus Stuckert, Nikolaj Kjærgaard, Jakob Madsen
Sang	Henrik Melander, Thomas Nikolajsen, Anders Pedersen
Folkedans	Henrik Melander, Thomas Nikolajsen, Torben Nikolajsen
Horisont (10. kl)	Anita Thomsen, Anne Thrysoe, Anders Pedersen, Elsje Petersen, Henrik Melander, Janus Stuckert, Kirsten Pram, Simon Ditlevsen

Undervisere i skolens linjefag

Spring	Jakob Madsen, Mathias Frost
Team Gym	Simon Vibæk, Mathias Frost
Dans	Helle Skovgaard, Ditte Crüger, Freja Steen
Svømning	Simon Ditlevsen, Steven Boer, René Thomsen
Fodbold piger	Peter Rasmussen, Jakob Pavar, Jeppe Biehl
Fodbold drenge	Peter Rasmussen, Jakob Pavar, Jeppe Biehl
Musik	Anders Pedersen, Henrik Melander, Thomas Nikolajsen

Lars Kirkegaard, forstander / juni 2021.

Obligatoriske fag

Gymnastik

Formål:

- At danne fællesskab gennem fælles oplevelser og erfaringer – for alle skolens elever.
- At give eleverne erfaringer og forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.
- At danne grundlaget i den fysiske grundtræning for de andre idrætsfag på skolen.
- At udvikle sociale kompetencer.
- At udvikle alsidige kropslige færdigheder, de vil få glæde af fremover.
- At udvikle større selvtillid og selvværd.
- At give eleverne mulighed for gennem refleksion og erfaringer at opnå indsigt i begreber som sundhed og kropskultur.
- At eleverne opnår større indsigt i hvordan den fysiske og psykiske udvikling spiller ind i forhold til idrætten/gymnastikken. (Specielt fokus på puberteten)
- At give redskaber og motivation til at holde sig i god form i livet frem over.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

- Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og moral.
- De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtende fællesskab
- Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen. Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Indhold:

Grundtræning:

Koordinations-, styrke-, bevægeligheds- og konditionstræning

Opvarmning:

Bevidsthed om betydningen af en god opvarmning. Viden om, hvordan enkle former for opvarmning kan sammensættes.

Bevægelse til musik:

Spænde, slappe af, tyngde, kropsspænding, musikfornemmelse, brug af takter og pulsslag mm. Kunne lave rytmiske serier og forholde sig til æstetikken ved gymnastikkens udtryk.

Spring:

Afsæt, rotation, landing, kropsspænding, kropskontrol, tyngdepunkt, tempo, rytme, mod, personlige sejre og overskridelse af grænser
Samtidig med at de selv lærer at springe, skal de lære, hvordan man laver nogle sikre opstillinger, og tager imod hinanden.
Kunne forholde sig til det æstetiske ved springgymnastik.

Opvisningstræning:

At træne til en opvisning kræver fordybelse og vedholdenhed. Man skal fokusere på detaljerne og samtidig forstå og respektere, at man er en del af helheden.

At eleverne lærer at kunne forholde sig til nogle værdier som tolerance og fairplay, ved at være en del af en lang kropslig læringsproces.

Lege:

Glæde, styrke tæt sammenhold mellem eleverne er i fokus.
Bevidstheden om at det er vigtigt at kunne lege – uanset alder, da der er meget læring i lege.

Metode:

Opgaveløsning, følg mig, hel – del – hel, eksperimenter.
Alt efter opgavens form løses denne alene eller i grupper. Gruppens størrelse kan variere fra 2 til alle skolens elever.

Organisation:

Eleverne har gymnastik tre gange om ugen. Her er en gang, hvor alle har gymnastik samtidig samt to gange i mindre grupper.
I løbet af året har alle elever en række emnedage med gymnastik.
Vi laver 20-25 opvisninger på skolen og rundt omkring i landet.

Fællesweekend:

Vi har en fællesweekend i marts, hvor vi har opvisninger. Der er undervisninger både lørdag og søndag efter Undervisningsministeriets gældende regler. Ydermere er der opvisninger fordelt i februar, marts og april.

Slutmål:

At eleverne opnår fællesskabsfølelse og får færdigheder der giver øget selvværd.

Folkedans

Folkedans er et ugentligt obligatorisk fag, som vægtes lige så højt som de boglige fag.

Samtlige elever deltager aktivt.

Formål:

Målet med undervisningen er at give eleverne en anderledes oplevelse af den idrætslige udfoldelse.

At give eleverne kompetencer og erfaringer inden for dans og musik.

At udvikle deres motorik og krydskoordinerings evner.

At give eleverne indblik i kulturelle og historiske idrætsudfoldelser.

Eleverne skal blive i stand til at beherske alle trin der undervises i. De skal kunne koordinere dem i nye sammenhænge. At give mulighed for videre udviklingen inden for det praktiske musiske felt.

At udvikle elevernes overordnede rytmiske sans i samspil med musik.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget.

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning* og *folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale.

De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab

Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Indhold:

Vi starter undervisningen med lette trin, eleverne kommer hurtigt i gang med at danse færdige danse. De får en følelse af at de kan følge med på det pågældende stadie, og at de nu er del i et større fællesskab som styrkes ved den enkeltes tilstedeværelse.

Vi udvikler gradvist sværhedsgraden. Arbejder med hurretrin, gangtrin, sideløbstrin, polka, tottrin osv.

Der er stor opmærksomhed på den enkelte elev, og vedkommendes niveau. Den enkelte instrueres evt. i de pågældende trin.

Til hvert trin hører som oftest en historisk og kulturel historie – som eleverne får fortalt.

De færdige danse øves ofte for at opnå et tilfredsstillende resultat.

Eleverne laver opvisninger for hinanden, forældre og ved arrangementer på og uden for skolen.

For at styrke de sociale relationer vælger eleverne selv deres dansepartner, og bytter fra gang til gang. Eleverne udstråler glæde og engagement for den idrætslige udfoldelse.

Metode: Vi ønsker at give eleverne forudsætninger for at indgå i sociale forpligtende fællesskaber, deres sociale og kognitive kompetencer skal styrkes så det giver mulighed for selvudvikling og en god selvfølelse. Eleverne skal opleve medansvar og medindflydelse for egen læring. Elevernes følelse af resultater som produkt af hårdt arbejde vil blive tilgodeset. De kommer ud af huset, og optræder ved forskellige arrangementer. Ved hjælp af undervisningsdifferentiering udvikles den enkelte elevs personlige kompetencer. Eleverne lære dansens traditioner og funktioner igennem tiderne.

Organisation: Eleverne er inddelt på 4 hold hvor der ikke er niveauforskel. 98 % af eleverne har ikke danset folkedans før, og derfor bliver holdene sammensat vilkårligt, dog prøver vi at tilgodeset at der er lige mange drenge og piger på hvert hold. Der forsøges også at blande nogenlunde lige imellem 9 og 10 klasses elever. Når vi er kommet godt i gang, ca. 1/3 hende i året laver vi udvælgelse til opvisningsholdet, Det foregår i bedste X-factor stil med auditions og der findes ca. 20 par som kan lave opvisninger og repræsenterer skolen ved diverse arrangementer. Dem som er med på dette hold er som oftest dem der ønsker at lave flest opvisninger, og danse i traditionelle folkedanse dragter. Der bruges "live" musik til undervisningen, da dette give en bedre mulighed for at fokusere på enkelte passager i dansen, og elever fra sammenspils holdene er nogle gange med til at spille når der skal laves opvisninger. Alle elever har 1/2 times folkedans undervisning om ugen, udover dette er der mulighed for aftenaktiviteter hvor folkedansen også kan være på programmet.

Slutmål: At eleverne har lært nogle danse og fået et større fællesskab.

Sang

Formål: Undervisningen tilrettelægges således at eleverne videreudvikler stemmen som instrument. Udviklingen og forståelsen af de forskellige genre, -historiske sange, -årstidsbestemte sange, er med til gennem daglig træning, at indføre eleven i vores kulturelle traditioner.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Med afsæt i vores fortolkning af hovedsigtet bidrager sangtimen til:

- Livsoplysning, gennem aktiv deltagelse i, og erkendelse af de kulturbårne værdier der ligger i sangtraditionen.
- Folkelig oplysning, gennem sangstoffets indhold af såvel ældre som nyere danske og udenlandske sange og viser.
- Demokratisk dannelse, når eleven deltager i en tradition, der viderebringer respekten for sangen, den fælles forståelse og den selvstændige kritiske stillingtagen, og refleksion.

- Indhold:** I sangtimerne indføres eleverne i mange forskellige stilarter, som hver har deres egen typiske melodi, -rytme og frasestruktur. I sangtimen er det vigtigt at eleverne føler sig trykke, ved netop at søge efter hver enkelt stemmes klangfarve, for at få det bedste ud af fællessangen. Stemmen er menneskets fineste instrument, så vigtigheden af en korrekt stemmebrug, bør vægtes meget højt.
- Metode:** Livsglæden i sangen skal være med til at smitte omgivelserne, så en sangtime/fællessang kræver at der sker en nøje planlægning af metoden
Til indlæring af såvel nye som gamle sange. Når sang skal udvikles i unge menneskers bevidsthed, skal der altid tages hensyn til at det sociale element og den gode stemning findes frem. Metoden til indlæring af fællessang kan også foregå som udenadslære, hvilket giver stor frihed og overskud til at arbejde mere nuanceret med dynamik, udtale, rytme, klangbillede og fraseringer.
- Organisation:** Alle elever deltager i 30 min. fællessang fredag. I fællessangen kræves der ingen forudbestemte kvalifikationer. Fællessangen er organiseret således at mange lærere deltager i disse samlinger, og dette medvirker til en stor fællesskabende interesse for sangen som også et oplevende og fortællende fag.
- Slutmål:** At eleverne har oplevet glæden ved at synge og gennem sangen er blevet bibragt yderligere dannelse.

Horisont

- Formål:** Undervisningen i *horisont* skal fremme elevernes lyst og evner til at forstå og indgå aktivt i samfundet. Eleverne skal tilegne sig en dybere dannelsesforståelse i forhold til livsoplysning, folkeoplysning og demokratisk dannelse, således de som voksne fungerer godt som duelige samfundsborgere.
De skal erhverve en viden om samfundet og dets historiske forudsætninger. Desuden skal undervisningen medvirke til, at eleverne udvikler historie- og samfundsbevidsthed, kritisk sans og færdighed i at iagttage, analysere og udvikle samfundet.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning* og *folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale.

De skal lære om egne og andres karakterstyrker, således de både får viden om og færdighederne i at bruge disse styrker på en god måde.

Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen. Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Indhold og mål:

Faget indeholder:

Kultur og historie, hvor der tages udgangspunkt skolen og i skoleformens historie, traditioner og kultur. Der gives viden og færdigheder for at styrke dette.

Medborgerskab, hvor der gives viden om og færdigheder i at indgå aktivt som samfundsborger.

- Udvikling og innovation
- Kunst, kultur og historie
- Samfundsdebat (aktuelle eller fiktive cases)
 - Filosofi, debat og dilemmaer
- Aktiv medborger

Organisation:

I første halvdel af skoleåret undervises der 1 lektion af 90 minutters varighed om ugen i horisont. Der arbejdes som hold, i grupper og individuelt og undervisningen kan være på teoretisk og praktisk. I anden halvdel af skoleåret arbejdes der med temadage eller temaaftener.

Slutmål

Undervisningen i horisont skal gives elever bedre personlig indsigt, medmenneskelig indsigt og en bedre forståelse af samfundet og individets rolle heri.

Boglige fag

Dansk

Formål:

Undervisningen i dansk skal fremme elevernes oplevelse af det danske sprog og være inspirationskilde til udvikling af den enkelte elevs personlige og kulturelle identitet. Således skal den enkelte elev igennem sproget tilegne sig en æstetisk, etisk og historisk/samfundsorienteret forståelse.

Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og styrke deres bevidsthed om sproget. Endvidere skal eleverne igennem faget opnå kendskab til egen tid samt andre perioders udtryksformer. De skal opnå udtryks- og læseglyde. I undervisningen stiftes kendskab med de andre nordiske sprog.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

I faget dansk kommer livsoplysning til udtryk gennem udvikling af elevens personlige og kulturelle identitet og af egne værdier og ståsteder.

I faget dansk kommer folkelig oplysning til udtryk gennem arbejde med litteratur, der afspejler forskellige historiske perioder, for derved at udvikle elevens indlevelsessevne og historiske, etiske og æstetiske forståelse.

I faget dansk kommer demokratisk dannelse til udtryk gennem samtale/analyse/diskussion og aktiv deltagelse i forskellige samarbejdsrelationer.

Dette bidrager til at udvikle elevens evne til refleksion og kritisk stillingtagen og det at stå ved egne værdier og holdninger såvel som at respektere andres.

Indhold:

Dansk på 9. og 10. klassetrin.

Der undervises i læsning, skriftlig fremstilling, mundtlig fremstilling, fortolkning og kommunikation i forhold til såvel nyere som ældre litteratur.

I læsningen af danskfagets forskellige genrer indgår alt fra romaner, noveller til digte, eventyr, sagaer og saglige tekster.

Med udgangspunkt i elevernes oplevelse og forståelse af teksterne lægges der vægt på samspillet imellem teksten og den enkelte læser og samspillet mellem de litterære perioder.

Med udgangspunkt mellem form og betydning arbejdes der bl.a. med kommunikationsbegrebet, -former og mediebegrebet. Der tages udgangspunkt i film, dokumentarprogrammer, billeder, reklamer og IT.

Metode: I arbejdet med den skriftlige fremstilling lægges vægt på at eleven skal lære at udtrykke sig i et klart og forståeligt sprog inden for forskellige genrer/problemstillinger. Desuden opøves evnen til at udtrykke følelser, fantasi samt at argumentere for egne holdninger og erfaringer.

I skriveprocessen integreres bevidstgørelse og brug af forskellige skriftformer, layout og redigering samt at indsamle stof og disponere et indhold på en måde, der fremmer kommunikationen.

I mundtlig fremstilling arbejdes med at udvikle den enkelte elevs evne til at fortælle samt præsentere, argumentere og debattere ud fra et givent emne. Der lægges vægt på at bruge talesproget klart, forståeligt og varieret i samtale, diskussion og samarbejde. Eleverne bevidstgøres desuden omkring kroppen som udtryksmiddel sammen med den verbale kommunikation. Endvidere skal eleverne kunne lytte aktivt og forholde sig åbent, analytisk og vurderende til andres mundtlige fremstilling. Med udgangspunkt i elevens forståelse af tekster og andre udtryksformer arbejdes således med analyse, fortolkning, perspektivering og vurdering af indhold og udtryk. Arbejdet foregår såvel individuelt som i små eller større grupper.

Organisation: Timetal: 10. kl. 15 kvarter i 26 uger hertil flere emnedage
9. kl. 14 kvarter i 26 uger hertil flere emnedage

Danskholdene arbejder ofte på tværs på emnedage samt i de almindelige lektioner.

Slutmål: Undervisningen i dansk skal lede frem mod de i "Fælles Mål" fastsatte slutmål efter 9. og 10. klasse inden for det talte sprog, det skrevne sprog – læse & skrive samt sprog, litteratur og kommunikation.

Matematik

Formål: Formålet med matematik på Bernstorffsminde Efterskole er at eleverne bliver i stand til at forstå og anvende matematik i sammenhænge, der vedrører dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Eleven skal øves i problemløsning, at kunne argumentere og analysere matematiske problemstillinger. Undervisningen skal tilrettelægges så eleverne opbygger matematisk viden og kunnen ud fra egne forudsætninger.

Eleverne skal lære at forstå at matematikken er et redskab til problemløsning, og at det ligeledes er et kreativt fag.

Matematikken har en afgørende rolle, kulturelt, samfundsmæssigt og historisk og det er vigtigt at eleverne erkender denne sammenhæng. Desuden skal undervisningen give eleverne mulighed for indlevelse og fremme deres fantasi og nysgerrighed.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Livsoplysning opstår bl.a. når eleverne erfarer, at matematiske redskaber og modeller kan hjælpe dem med at træffe de rigtige valg i deres videre livsforløb

Den folkelige oplysning opstår bl.a. når eleverne erfarer, at matematikken også vedrører dagligliv, samfundsforhold og naturforhold

Den demokratiske dannelse i faget matematik opstår bl.a. når eleverne selvstændigt og i samarbejde med andre erfarer, at matematik rummer redskaber og systemer til problemløsning, kommunikation og argumentation

Indhold (ifølge fælles mål):

Gennem forskellige aktiviteter skal undervisningen lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kompetencer der sætter dem i stand til at arbejde med:

- Tal og algebra, ex: anvende tal i forskellige sammenhænge.
- Geometri, ex: benytte geometriske metoder og begreber til beskrivelse af ting fra dagligdagen
- Matematik i anvendelse, ex: vælge hensigtsmæssig regningsart i givne situationer
- Kommunikation og problemløsning, ex: erkende, formulere og løse problemer ud fra data og informationer.

Metode:

Anvendelsen af matematik i mange forskellige sammenhænge indgår i den daglige undervisning. Eleven skal lære at systematiseringer, undersøgelser og ræsonnementer er grundlaget for matematisk viden og kunnen.

Der undervises i mundtlig og skriftlig fremstilling, herunder såvel problem – som færdighedsregning. Der arbejdes med diverse problemstillinger, der berører dagligliv, samfundsliv og naturforhold. Dette skal få eleverne til at kunne formulere sig matematisk såvel mundtligt som skriftligt, i et klart og forståeligt sprog ved hjælp af matematikkens forskellige begreber og udtryk.

Matematisk argumentation og analyse er en del af den daglige undervisning. Eleven skal lære at tage stilling til udregningsmetoder, eksperimentere med beregninger, analysere resultater/tal, analysere

data og informationer og kunne argumentere og ræsonnere over diverse løsningsforslag.

Gennem beskæftigelse med det matematiske modelbegreb opnås erfaringer om matematikkens muligheder og begrænsninger i praktiske situationer.

Der arbejdes med matematikken historisk og fagets betydning for samfundets udvikling belyses.

Undervisningen er en vekselvirkning mellem tavleundervisning, individuelt arbejde, gruppearbejde og arbejde i praktiske situationer. Diverse hjælpemidler tages i brug til at anskueliggøre matematiske sammenhænge. Vi anvender forskellige materialer (ex: matematikbanken) samt diverse selvudviklede kompendier, afhængig af niveau og differentiering for den enkelte elev.

IT er en integreret del af den daglige undervisning. Eleverne skal kunne anvende og forstå IT som et hjælpemiddel i den matematiske problemløsning. Samtidig skal IT ses som et redskab til mere undersøgende og eksperimenterende tilgange til faget. Geogebra er det naturlige omdrejningspunkt i arbejdet med geometri og med funktioner samt statistik. Excel bruges blandt andet til fremstilling af diagrammer, men også som dynamisk værktøj i fremstillingen af regneark i f.eks rentesregning.

Organisation:

Undervisningen varierer mellem forskellige undervisnings- og organisationsformer. Disse vælges på baggrund mål for undervisningen og elevernes forudsætninger.

Der undervises med henblik på, at alle har mulighed for at gå til prøve efter såvel 9. som 10. klasse.

Timetal: 14 kvarter i 26 uger. Herudover enkelte emnedage.

Slutmål:

Undervisningen i matematik skal lede frem mod de i "Fælles mål" fastsatte slutmål efter 9. og 10. klasse inden for arbejde med tal og algebra, arbejde med geometri, matematik i anvendelse og kommunikation og problemløsning.

Engelsk

Formål:

Formålet med undervisningen i engelsk på Bernstorffsminde Efterskole er, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der gør dem i stand til at forstå talt og skrevet engelsk. De skal forbedre deres mundtlige og skriftlige engelskkundskaber uanset niveau. Dette foregår gennem en undervisning, som udvikler elevernes kendskab til og bevidsthed om det engelske sprog, sprogbrug samt sprogtilegnelse. Undervisningen skal give eleverne indsigt i kultur- og samfundsforhold i engelsktalende lande, hvorved de får styrket deres internationale forståelse og forståelse af egen kultur.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Undervisningen i engelsk på vores efterskole bidrager til livsoplysning ved gennem emnevalg og litteraturlæsning at opstille spejlinger til elevens personlige ståsted og derigennem at styrke bevidstheden herom.

Folkelig oplysning kommer til udtryk, når eleven stifter bekendtskab med levevilkår, historie, værdier og normer i de engelsktalende lande. Her tilstræbes det, at eleven får en interkulturel forståelse, som kan danne spejl for elevens egne kulturelle erfaringer. Demokratisk dannelse formidles gennem samtale, analyse, diskussion og aktiv deltagelse i forskellige samarbejdsrelationer. Dette bidrager til at udvikle elevens evne til refleksion og kritisk stillingtagen og det at stå ved egne værdier og holdninger såvel som at respektere andres.

Indhold:

Emner og tekster, der arbejdes med i løbet af skoleåret, er dels lærerbestemte og dels elevbestemte for at sikre den fornødne indholdsmæssige bredde og variation. Teksterne, der arbejdes med, hentes fra lærebogsmateriale, internet, aviser, blade, magasiner, lyd- og billedmedier.

Følgende er eksempler på emner, der arbejdes med i 9. og 10. kl.:

- Menneskerettigheder, fx apartheid, diskrimination, racisme
- Levevilkår, fx rig/fattig, livsstile, kærlighed
- Natur, fx miljø, forurening, naturkatastrofer
- Historiske forhold, fx immigration, den australske urbefolkning, slaveri
- Aktualitet, fx politiske valg, olympiske lege, nye musikudgivelser

Det er på baggrund af sådanne emner, at der arbejdes med de tre kompetenceområder:

- Mundtlig kommunikation
Lytning, samtale og præsentation og sproglige fokusfelter, der er vigtige for mundtlig kommunikation
- Skriftlig kommunikation
Læsning og skrivning og andre sproglige fokusfelter, som er vigtige for skriftlig kommunikation

- Kultur og samfund
Interkulturel kontakt, engelsk som adgang til verden samt tekst og medier som følge af det dynamiske kultursyn

Nedenfor uddybelse af disse kompetenceområder:

- Kommunikative færdigheder:
Lyttfærdighed, mundtlig sprogfærdighed, læsning og bearbejdning af forskellige typer tekster, forskellige medier, skrivning af længere sammenhængende tekster samt forskellige præsentationsformer
- Sprog og sprogbrug:
Udvikling af sproglig bevidsthed fx i forbindelse med ordforråd, forskelle på tale og skriftsprog samt teksters opbygning, sammenhæng og disponering. Der arbejdes desuden med centrale grammatiske områder
- Sprogtilegnelse:
Udvikling af elevernes evne til at tilegne sig engelsk gennem mundtlig kommunikation, læse- og lyttestrategier i forbindelse med tekstarbejde og informationssøgning, skriveprocesser samt at bruge ordbøger, grammatiske oversigter og andre hjælpemidler
- Kultur- og samfundsforhold:
Udbygning af elevernes viden om værdier og normer i engelsktalende lande igennem skønlitteratur, sagprosa, musikteksker, blade og medier. Der fokuseres på både historiske, geografiske og nutidige forhold. Perspektivering til egne kultur- og samfundsforhold indgår som en naturlig del af arbejdet. Det tilstræbes, at eleverne får mulighed for at anvende engelsk som kommunikationsmiddel i mødet med udlændinge, på udenlandsrejser og elektroniske medier

Metode:

Vi lægger stor vægt på, at eleverne opnår de kommunikative færdigheder og det mod, der skal til for at kunne begå sig på et fremmedsprog, og at de får et øget nuanceret brug af og bevidsthed om sproget. Undervisningen veksler mellem at være lærer- og elevstyret. Der arbejdes i grupper, par og individuelt. Det tilsigtes, at eleverne derigennem lærer at arbejde selvstændigt og med ansvar for egen læring.

Organisation:

Undervisningen er differentieret. Elever i 9. kl. undervises 8 kvarter om ugen fordelt over 2 gange i 26 uger. Derudover er der emnedage. Elever i 10. kl. undervises i 10 kvarter om ugen i 26 uger fordelt over 2 gange om ugen. For elever i 10. kl. er der også emnedage.

Slutmål: Undervisningen i engelsk skal lede frem mod de i "Fælles Mål" fastsatte slutmål efter 9. og 10. klasse inden for kommunikative færdigheder, sprog og sprogbrug, sprogtilegnelse og kultur- og samfundsforhold

Tysk

Formål: Formålet med undervisningen i tysk er, at eleverne opnår kundskaber og færdigheder, der gør dem i stand til at kommunikere på tysk både mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes sproglige bevidsthed om tysk sprog og om sprogtilegnelse.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Undervisningen i tysk på vores efterskole bidrager til livsoplysning ved gennem emnevalg og litteraturlæsning at opstille spejlinger til elevens personlige ståsted og derigennem at styrke bevidstheden herom.

Folkelig oplysning kommer til udtryk, når eleven stifter bekendtskab med levevilkår, historie, værdier og normer i de tysktalende lande.

Her tilstræbes det, at eleven får en interkulturel forståelse, som kan danne spejl for elevens egne kulturelle erfaringer.

Demokratisk dannelse formidles gennem samtale, analyse, diskussion og aktiv deltagelse i forskellige samarbejdsrelationer. Dette bidrager til at udvikle elevens evne til refleksion og kritisk stillingtagen samt det, at stå ved egne værdier og holdninger såvel som at respektere andres.

Indhold og metode:

Kommunikative færdigheder: Eleverne skal arbejde med at lytte og læse længere tekster med evt. støtte i form af tekst og billeder, øve mundtlig udtryksfærdighed, hvor de udtrykker egne følelser og meninger samt refererer og kommenterer. De skal spørge om og videregive informationer om dagligdags forhold, læse og bearbejde forskellige typer af tekster såsom nyhedstekster, reklamer, noveller, digte, sangtekster mv. uddrage informationer fra forskellige typer af billedtekster, fx illustrationer, billedmedier og andre elektroniske medier, udtrykke sig skriftligt, hvor indhold og stil søges afpasset efter læser og formål.

9. klassetrin

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer af talt tysk om centrale og nære emner
- læse og forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer i forskellige typer skrevet tekst inden for centrale og nære emner
- deltage i samtale om centrale og nære emner
- redegøre for hovedindholdet og væsentlige detaljer i forbindelse med centrale og nære emner på baggrund af forskellige typer tekst, lyd og billeder og personlige erfaringer
- udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog om centrale og nære emner.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- udtrykke sig med en udtale og intonation, der gør sproget klart og forståeligt
- udtrykke sig med et grundlæggende ordforråd inden for centrale og nære emner
- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk
- anvende relevante lytte- og læsestrategier
- anvende relevante kommunikative strategier i forbindelse med samtale og redegørelse
- anvende grundlæggende sprogbrugs- og retstavningsregler, så kommunikationen lykkes.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- vide, hvordan man bedst tilegner sig tysk
- udnytte viden om ligheder mellem tysk og andre sprog
- vælge relevante lytte- og læsestrategier
- vælge relevante kommunikationsstrategier
- udnytte de muligheder, der er for at anvende tysk i og udenfor skolen, heriblandt ved hjælp af internettet
- anvende it og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation, informationssøgning og i forbindelse med netværk
- uddrage og anvende informationer af forskellige typer tekster
- vælge praktisk-musiske udtryksformer, herunder it baserede udtryksformer, der understøtter det sproglige udtryk
- vælge relevante skrivestrategier, herunder anvendelse af viden om skriveprocessens faser
- anvende ordbøger, grammatiske oversigter, stave- og grammatikkontrol.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- anvende grundlæggende viden om geografi og historie og om levevilkår, værdier og normer i tysktalende lande
- drage sammenligninger mellem tysksprogede kulturer og egen kultur
- anvende tysk som kommunikationsmiddel i mødet med tysktalende
- vise forståelse for andres levevis og deres kulturer.

Organisation:

Der undervises i tysk

Timetal: 10 kvarter i 26 uger

Derudover undervises der også i tysk på emnedage

10. klasse

Eleverne skal have mulighed for at møde et udbud af alderssvarende tekster, emner og aktiviteter. Undervisningen skal tilgodese en større modenhed i elevgruppen og lægge op til, at eleverne får mulighed for at fordybe sig og arbejde mere selvstændigt.

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer af talt tysk om kendte emner
- læse og forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer af forskellige typer tekster
- deltage i samtaler om kendte emner
- fremlægge et forberedt emne og redegøre for, kommentere og udtrykke synspunkter
- udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog om kendte emner.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- udtrykke sig med en udtale og intonation, der gør sproget klart og forståeligt
- udtrykke sig med et centralt ordforråd inden for kendte emner
- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk
- anvende relevante lytte- og læsestrategier
- anvende relevante kommunikative strategier i forbindelse med samtale og redegørelse
- anvende grundlæggende sprogbrugs- og retskrivningsregler, så kommunikationen lykkes.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- vide, hvordan man bedst tilegner sig tysk
- udnytte deres viden om ligheder mellem tysk og andre sprog
- udnytte deres viden om lytte- og læsestrategier og om kommunikative strategier
- udnytte de muligheder, der er for at anvende tysk i og udenfor skolen, heriblandt ved hjælp af internettet
- anvende it og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation, informationssøgning og i forbindelse med netværk
- uddrage og anvende informationer af forskellige typer tekster
- vælge praktisk-musiske udtryksformer, herunder it baserede udtryksformer, der understøtter det sproglige udtryk
- vælge relevante skrivestrategier, herunder anvende viden om skriveprocessens faser.
- anvende ordbøger, grammatiske oversigter samt stave og grammatikkontrol

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- anvende grundlæggende viden om geografi og historie og om levevilkår, værdier og normer i tysktalende lande.
- sammenligne og perspektivere til egen kultur inden for kendte emner
- anvende tysk som kommunikationsmiddel, fx i internationale projekter og i mødet med tysktalende i og uden for skolen
- vise forståelse for andres levevis og deres kulturer.

Organisation:

Der undervises i tysk:

Timetal: 10 kvarter i 26 uger

Derudover undervises der også i tysk på emnedage

Slutmål:

Undervisningen i tysk skal lede frem mod de i "Fælles Mål" fastsatte slutmål efter 9. og 10. klasse inden for kommunikative færdigheder, sprog og sprogbrug, sprogtilegnelse og kultur- og samfundsforhold.

Fransk

Formål:

Formålet med undervisningen i fransk er, at eleverne opnår kundskaber og færdigheder, der gør dem i stand til at kommunikere på fransk både mundtligt og skriftligt. Undervisningen skal samtidig udvikle elevernes sproglige bevidsthed om fransk sprog og om sprogtilegnelse.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Undervisningen i fransk på vores efterskole bidrager til livsoplysning ved gennem emnevalg og litteraturlæsning at opstille spejlinger til elevens personlige ståsted og derigennem at styrke bevidstheden herom.

Folkelig oplysning kommer til udtryk, når eleven stifter bekendtskab med levevilkår, historie, værdier og normer i de fransktalende lande. Her tilstræbes det, at eleven får en interkulturel forståelse, som kan danne spejl for elevens egne kulturelle erfaringer.

Demokratisk dannelse formidles gennem samtale, analyse, diskussion og aktiv deltagelse i forskellige samarbejdsrelationer. Dette bidrager til at udvikle elevens evne til refleksion og kritisk stillingtagen samt det, at stå ved egne værdier og holdninger såvel som at respektere andres.

Indhold og metode:

Kommunikative færdigheder: Eleverne skal arbejde med at lytte og læse længere tekster med evt. støtte i form af tekst og billeder, øve mundtlig udtryksfærdighed, hvor de udtrykker egne følelser og meninger samt refererer og kommenterer. De skal spørge om og videregive informationer om dagligdags forhold, læse og bearbejde forskellige typer af tekster såsom nyhedstekster, reklamer, noveller, digte, sangtekster mv. uddrage informationer fra forskellige typer af billedtekster, fx illustrationer, billedmedier og andre elektroniske medier, udtrykke sig skriftligt, hvor indhold og stil søges afpasset efter læser og formål.

9. klassetrin

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer af talt fransk om centrale og nære emner
- læse og forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer i forskellige typer skrevet tekst inden for centrale og nære emner
- deltage i samtale om centrale og nære emner
- redegøre for hovedindholdet og væsentlige detaljer i forbindelse med centrale og nære emner på baggrund af forskellige typer tekst, lyd og billeder og personlige erfaringer
- udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog om centrale og nære emner.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- udtrykke sig med en udtale og intonation, der gør sproget klart og forståeligt
- udtrykke sig med et grundlæggende ordforråd inden for centrale og nære emner
- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk
- anvende relevante lytte- og læsestrategier
- anvende relevante kommunikative strategier i forbindelse med samtale og redegørelse
- anvende grundlæggende sprogbrugs- og retstavningsregler, så kommunikationen lykkes.

Sprogtilegnelse

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- vide, hvordan man bedst tilegner sig fransk
- udnytte viden om ligheder mellem fransk og andre sprog
- vælge relevante lytte- og læsestrategier
- vælge relevante kommunikationsstrategier
- udnytte de muligheder, der er for at anvende fransk i og udenfor skolen, heriblandt ved hjælp af internettet
- anvende it og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation, informationssøgning og i forbindelse med netværk
- uddrage og anvende informationer af forskellige typer tekster
- vælge praktisk-musiske udtryksformer, herunder it baserede udtryksformer, der understøtter det sproglige udtryk
- vælge relevante skrivestrategier, herunder anvendelse af viden om skriveprocessens faser
- anvende ordbøger, grammatiske oversigter, stave- og grammatikkontrol.

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- anvende grundlæggende viden om geografi og historie og om levevilkår, værdier og normer i fransktalende lande
- drage sammenligninger mellem fransksprogede kulturer og egen kultur
- anvende fransk som kommunikationsmiddel i mødet med fransktalende
- vise forståelse for andres levevis og deres kulturer.

Organisation:

Der undervises i fransk

Timetal: 10 kvarter i 26 uger

Derudover undervises der også i fransk på emnedage.

Undervisningen sammenlæses med 10. klasserne.

10. klasse

Eleverne skal have mulighed for at møde et udbud af alderssvarende tekster, emner og aktiviteter. Undervisningen skal tilgodese en større modenhed i elevgruppen og lægge op til, at eleverne får mulighed for at fordybe sig og arbejde mere selvstændigt.

Kommunikative færdigheder

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer af talt fransk om kendte emner
- læse og forstå hovedindholdet og væsentlige detaljer af forskellige typer tekster
- deltage i samtaler om kendte emner
- fremlægge et forberedt emne og redegøre for, kommentere og udtrykke synspunkter
- udtrykke sig skriftligt i et forståeligt og sammenhængende sprog om kendte emner.

Sprog og sprogbrug

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- udtrykke sig med en udtale og intonation, der gør sproget klart og forståeligt
- udtrykke sig med et centralt ordforråd inden for kendte emner
- anvende ofte forekommende faste vendinger og kulturbundne udtryk
- anvende relevante lytte- og læsestrategier
- anvende relevante kommunikative strategier i forbindelse med samtale og redegørelse

Sprogtilegnelse

- anvende grundlæggende sprogbrugs- og retskrivningsregler, så kommunikationen lykkes.

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- vide, hvordan man bedst tilegner sig fransk
- udnytte deres viden om ligheder mellem fransk og andre sprog
- udnytte deres viden om lytte- og læsestrategier og om kommunikative strategier
- udnytte de muligheder, der er for at anvende fransk i og udenfor skolen, heriblandt ved hjælp af internettet
- anvende it og mediers muligheder i forbindelse med tekstproduktion, kommunikation, informationssøgning og i forbindelse med netværk
- uddrage og anvende informationer af forskellige typer tekster
- vælge praktisk-musiske udtryksformer, herunder it baserede udtryksformer, der understøtter det sproglige udtryk
- vælge relevante skrivestrategier, herunder anvende viden om skriveprocessens faser.
- anvende ordbøger, grammatiske oversigter samt stave og grammatikkontrol

Kultur- og samfundsforhold

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- anvende grundlæggende viden om geografi og historie og om levevilkår, værdier og normer i fransktalende lande.
- sammenligne og perspektivere til egen kultur inden for kendte emner
- anvende fransk som kommunikationsmiddel, fx i internationale projekter og i mødet med fransktalende i og uden for skolen
- vise forståelse for andres levevis og deres kulturer.

Organisation:

Der undervises i fransk

Timetal: 10 kvarter i 26 uger

Derudover undervises der også i fransk på emnedage.

Timerne sammenlæses med 9.klasserne.

Slutmål:

Undervisningen i fransk skal lede frem mod de i "Fælles Mål" fastsatte slutmål efter 9. og 10. klasse inden for kommunikative færdigheder, sprog og sprogbrug, sprogtilegnelse og kultur- og samfundsforhold.

Biologi

Formål:

Formålet med undervisningen i biologi er, at eleverne tilegner sig viden om organismer, natur, miljø og sundhed med vægt på forståelsen af grundlæggende biologiske begreber, biologiske sammenhænge og på vigtige anvendelser af biologi. Undervisningen skal give eleverne fortrolighed med naturvidenskabelige arbejdsformer og betragtningssmåder og indblik i, hvordan biologi – og biologisk forskning – i samspil med de andre naturfag bidrager til vores forståelse af verden.

Undervisningen skal udvikle elevernes interesse og nysgerrighed over for natur, biologi, naturvidenskab og teknik og give dem lyst til at lære mere.

Undervisningen skal bidrage til, at eleverne erkender, at naturvidenskab og teknologi er en del af vores kultur og verdensbillede. Elevernes ansvarlighed over for natur, miljø og sundhed skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til spørgsmål om menneskets samspil med naturen – lokalt og globalt.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Med afsæt i vores fortolkning af hovedsigtet, bidrager faget biologi til.

- Livsoplysning gennem erfaring om og erkendelse af naturgivne vilkår og diskussion af det rimelige i menneskets kulturskabte forandringer af naturen.

- Folkeoplysning gennem oplysning om samt stillingtagen til forhold omkring natur, sundhed og miljø.

- Demokratisk dannelse gennem viden og kendskab til de muligheder og

begrænsninger naturen giver, gennem den fælles forståelse, selvstændige kritiske deltagelse og refleksion, samt elevernes mulighed for at påvirke beslutninger om natur, sundhed og miljø.

Således bidrager faget biologi til elevens hele menneskelige udvikling og modning, samt den almene opdragelse

Indhold:

Faget Biologi omfatter 4 hovedområder:

- De levende organismer og deres omgivende natur
- Miljø og sundhed
- Biologiens anvendelse
- Arbejds måder og tankegange

Disse 4 områder er grundlaget for tilrettelæggelsen, gennemførelsen og evalueringen af undervisningen, således at eleverne får mulighed for at:

- bruge deres viden om de levende organismer og samspillet med omgivelserne til at sætte sig ind i forhold om natur, miljø, sundhed og praktisk anvendelse af biologi
- erkende og formulere biologiske problemstillinger samt gennemføre undersøgelser og eksperimenter
- forstå biologi som naturvidenskabeligt fag og dets anvendelse som en del af vores kultur og verdensbillede
- engagere sig i biologiske spørgsmål, som sætter dem i stand til at tage stilling og handle

Metode:

Undervisningen foregår i skolens biologi lokale, hvor undervisningen veksler mellem læreroplæg og elevernes selvstændige arbejde med stoffet. Emnerne i biologi tilskyndes at være nærværende for eleverne og have et samfundsmæssigt indhold.

Organisation:

Der undervises i biologi på stamklasserne.
Timetal: 5 kvarter i ca. 13 uger, samt emnedage.

Slutmål

Undervisningen i biologi skal lede frem mod de i "Fælles Mål" fastsatte trin- og slutmål inden for biologi efter 9. klasse. Eleverne skal have en oplevelse i faget og være i stand til at tage stilling til biologiske og miljømæssige områder.

Fysik / kemi

Formål:

Formålet med undervisningen i fysik/kemi er, at eleverne tilegner sig viden om vigtige fysiske og kemiske forhold i naturen og teknikken med vægt på forståelse af grundlæggende fysiske og kemiske begreber og sammenhænge samt viden om anvendelser af fysik og kemi. Undervisningen skal give eleverne fortrolighed med naturvidenskabelige arbejdsformer og betragtningsmåder og indblik i, hvordan fysik og kemi – og forskning i fagene – i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden.

Undervisningen skal anvende varierede arbejdsformer og i vidt omfang bygge på elevernes egne iagttagelser og undersøgelser, bl.a. ved laboratoriearbejde. Undervisningen skal udvikle elevernes interesse og nysgerrighed over for fysik, kemi, naturvidenskab og teknologi og give dem lyst til at lære mere.

Undervisningen skal bidrage til, at eleverne erkender, at naturvidenskab og teknologi er en del af vores kultur og verdensbillede. Elevernes ansvarlighed over for naturen og brugen af naturressourcer og teknik skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til spørgsmål om menneskets samspil med naturen – lokalt og globalt.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Undervisningen i fysik og kemi på vores efterskole lægger vægt på:

- Fysikken og kemiens verden således at eleven bliver i stand til at benytte fysiske, kemiske begreber og enkle modeller til at forklare fænomener og hændelser.
- Udvikling af naturvidenskabelig erkendelse med udgangspunkt i beskrivelse af grundstoffer og kemiske forbindelser, universets opbygning og den teknologiske.
- Anvendelse og forståelse for fysik og kemien i det moderne samfund ved at kunne redegøre for, tage stilling til samfundets naturvidenskabelige ressourcer.
- Arbejds måder og tankegange der skal give eleven redskaber til at identificere og formulere naturvidenskabelige spørgsmål og opstille enkle hypoteser.

Undervisningsformen for fysik og kemi lægger op til:

- Et kreativt og levende undervisningsmiljø der lægger vægt på et positivt samspil mellem lærer og elev.
- At være eksperimenterende og undersøgende for at skabe en nysgerrighed hos eleverne.
- Den gode historie omhandlende naturvidenskabelige fænomener og opdagelser.
- At være opdateret i forhold til fagets udvikling – både emne- og udstyrmæssigt.

Indhold:

Faget fysik/kemi omfatter fire hovedområder:

- Fysikkens og kemiens verden, dvs.:
Benytte fysiske og kemiske begreber og enkle modeller til at beskrive og forklare fænomener og hændelser.
Kende til vigtige stoffer og materialer og deres egenskaber.
Kende til udvalgte stoffers kredsløb i naturen.
- Udvikling i naturvidenskabelig erkendelse, dvs.:
beskrive udviklingen i forestillingen om grundstoffers og kemiske forbindelsers opbygning.
Give eksempler på forskellige tiders forestillinger om universets opbygning og udvikling.
Give eksempler på væsentlige træk ved den teknologiske udvikling.
Kende til forskning, der har udvidet vores erkendelse.
- Anvendelse af fysik og kemi i hverdag og samfund
Gøre rede for, diskutere og tage stilling til samfundets ressource- og energiforsyning.
Beskrive og forklare eksempler på energiomsætninger.
Beskrive og forklare eksempler på fremstilling af produkter samt vurdere produktionsprocessers belastning af miljøet.
Beskrive hverdagslivets teknik og dens betydning for den enkelte og samfundet.
- Arbejds måder og tankegange
Identificere og formulere relevante spørgsmål, samt opstille enkle hypoteser.
Planlægge, gennemføre og vurdere undersøgelser og eksperimenter med relevant udstyr.
Anvende et hensigtsmæssigt fagsprog.
Læse, forstå og vurdere informationer i faglige tekster.
Formidle resultatet af arbejdet med fysiske, kemiske og tekniske problemstillinger.
Anvende informationsteknologi i forbindelse med informationsøgning, dataopsamling, bearbejdning og formidling.
Skelne mellem baggrund for og hensigt med forskellige digitale informationer.

Metode:

Undervisningen foregår i skolens fysik/kemi lokale samt et midlertidigt indrettet fysik lokale, hvor undervisningen veksler mellem praktisk arbejde samt teori. Emnerne i fysik/kemi skal være nærværende for eleverne og have et samfundsmæssigt indhold. Hvor det er relevant, opfordres eleverne til at søge yderligere viden via Internettet.

Organisation:

I 9. klasse undervises der i fysik/kemi på stamklasserne.

Timetal: 9 kvarter om ugen i 26 uger

I 10. klasse undervises der i fysik/kemi på 7 hold dannet ud fra 7 stamklasser.

Timetal: 9 kvarter om ugen i 26 uger

Slutmål: Undervisningen i fysik/kemi skal lede frem mod de i "Fælles Mål" fastsatte trin- og slutmål for 9. henholdsvis 10. klasse inden for fysikken og kemiens verden, udvikling i naturvidenskabelig erkendelse, anvendelse af fysik og kemi i hverdag og samfund og arbejdsmåder og tankegange.

Geografi

Formål: Formålet med undervisningen i geografi er, at eleverne tilegner sig viden om og forståelse af de naturgivne og kulturskabte forudsætninger for levevilkår i Danmark og i andre lande samt samfundenes udnyttelse af naturgrundlag og ressourcer.

Undervisningen skal bygge på elevernes egne iagttagelser, oplevelser og undersøgelser og på geografiske kilder, så de udvikler interesse for selv at udbygge deres viden om omverdenen.

Undervisningen skal fremme elevernes forståelse af fremmede kulturer og give dem mulighed for at udvikle engagement, selvstændig stillingtagen til og ansvarlighed over for problemer vedrørende udnyttelse af naturgrundlag, ressourcer og den kulturskabte omverden og konsekvenserne for miljø og levevilkår.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Undervisningen i geografi på vores efterskole forholder sig til og tager afsæt i lovens hovedsigte om livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse.

Livsoplysning finder sted, når eleven erkender og forstår sig selv som ansvarlig for og afhængig af fortsatte gunstige levevilkår såvel natur – som kulturskabte.

Folkelig oplysning finder sted når eleven erkender og får indsigt i historik og tradition bag kulturskabte konsekvenser for miljø og levevilkår.

Demokratisk dannelse øves ved kritisk stillingtagen til de politiske dagsordener der sættes eller undlades at sættes for fortsatte levevilkår.

Indhold: Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder om:

- Globale mønstre
- Naturgrundlaget og dets udnyttelse
- Kultur og levevilkår
- Arbejdsmåder og tankegange

- Metode:** En af fagets arbejdsmetoder er iagttagelse og indsamling af data og prøver. Herefter skal disse registreringer, prøver og data bearbejdes, struktureres og evt. suppleres med oplysninger fra Internettet. Undervisningen veksler derfor mellem teorier, elevernes undersøgelser og eksperimenter, besøg uden for skolen, elevens arbejde individuelt og i grupper og planlægning af fremlæggelse af arbejdet.
- Formidlingen af det indhold, der har været arbejdet med i den konkrete undervisning er en vigtig del af læringen om geografiske redskaber, metoder og begreber. Her får eleverne mulighed for at øve sig i at formulere sig i faglige termer, afprøve forskellige fremlæggelses- og formidlingsformer og samtale om resultater af deres undersøgelser og konklusioner.
- Organisation:** Der undervises i geografi 3 kvarter i 26 uger i 9.kl. Derudover har eleverne emnedage
- Slutmål:** Undervisningen geografi skal lede frem mod de i "Fælles Mål" fastsatte trin- og slutmål for 9. Klasse. i i hverdag og samfund og arbejds måder og tankegange.

Samfundsfag

- Formål:** Undervisningen i samfundsfag skal fremme elevernes lyst og evne til at forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv og til at tage aktiv del i et demokratisk samfund. De skal erhverve en viden om samfundet og dets historiske forudsætninger. Desuden skal undervisningen medvirke til, at eleverne udvikler historie- og samfundsbevidsthed, kritisk sans og færdighed i at iagttage, analysere og vurdere nationale og internationale samfundsforhold og konflikter. Også på det personlige plan skal undervisningen i samfundsfag bidrage til at den enkelte elev tilegner sig et værdigrundlag for at kunne deltage aktivt i samfundsudviklingen. Eleverne skal også opnå en ansvarsfølelse i forhold til at få løst fælles samfundsmæssige opgaver.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Livsoplysning kommer til udtryk gennem udvikling af elevens personlige og kulturelle identitet og af egne værdier og ståsteder. Folkelig oplysning kommer til udtryk gennem arbejde med samfundets forskellige instanser. Herved opnår eleven forståelse for, at det enkelte menneske altid er indfældet i et fællesskab, som bygger på ligeværdighed og respekt for forskellighed. Demokratisk dannelse formidles gennem samtale, analyse, diskussion og aktiv deltagelse i forskellige samarbejdsrelationer. Dette bidrager til at udvikle elevens evne til refleksion og kritisk stillingtagen og det at stå ved egne værdier og holdninger såvel som at respektere andres.

Indhold:

Samfundsfag deles op i 3 områder:

1. Politik. Magt, beslutningsprocesser og demokrati:

Her skal eleverne beskæftige sig med emner som det danske demokrati, politiske beslutningsprocesser, den danske stats rolle i forhold til økonomisk udvikling, staten som rammesætter for landets borgere, og den danske stats rolle i et internationalt, globaliseret samfund.

2. Sociale og kulturelle forhold. Socialisering, kultur og identitet:

Her skal eleverne beskæftige sig med det enkelte menneske i grupper og fællesskaber, deriblandt kønsrollemønstre, arbejdsmarkedsudvikling, krav og kompetencer i et dynamisk samfund, sammenhængen mellem indkomst, skat, velfærd og forbrug, unge mennesker i Europa.

Eleverne skal desuden beskæftige sig med menneskets relationer til kultur, herunder normer og værdier i et multikulturelt, globaliseret samfund. Desuden handler dette område om at forholde sig til og sætte sig ind i værdier der ligger til grund for forskellige religioner, normer og livsformer.

3. Økonomi. Produktion, arbejde og forbrug:

Her skal eleverne beskæftige sig med det økonomiske kredsløb og markedsmekanismen. Belyse bæredygtig udvikling i forhold til økonomisk vækst og miljø.

Metode:

Der arbejdes på klassen, i mindre grupper og individuelt.

Organisation:

Eleverne undervises 5 kvarter i 26 uger. Dertil kommer enkelte emnedage.

Slutmål Undervisningen i samfundsfag skal lede frem mod de i Fælles Mål” fastsatte slutmål efter 9. klasse

Kristendom

Formål: Undervisningen i kristendom skal fremme eleverne viden til at forstå, reflektere og diskutere kristendommen i et historisk og nutidigt perspektiv.
De skal erhverve sig viden om livsfilosofi, etik, bibelske fortællinger, kristendom og andre religioner.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Livsoplysning kommer til udtryk gennem arbejdet med etik og moral, som ligger i alle religioner, for derved at finde egne værdier og ståsteder.

Folkelig oplysning kommer til udtryk gennem arbejde med kristendommen og andre religioner, idet eleven får en forståelse for, at det enkelte menneske altid er indfældet i et fællesskab, som bygger på ligeværdighed og respekt for forskellighed.

Demokratisk dannelse formidles gennem samtale, analyse, diskussion og aktiv deltagelse i forskellige samarbejdsrelationer. Dette bidrager til at udvikle elevens evne til refleksion og kritisk stillingtagen og det at stå ved egne værdier og holdninger såvel som at respektere andres.

Indhold:

Livsfilosofi og etik

Undervisningen leder frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- diskutere og forholde sig til udvalgte almene tilværelsesspørgsmål
- anvende relevante faglige begreber
- reflektere over og forholde sig til tilværelsens trosvalg
- diskutere og forholde sig til forskellen mellem religiøst og naturvidenskabeligt sprog
- forholde sig til forskellige menneskesyn
- forholde sig til sammenhænge mellem forskellige normer, etikker og bagvedliggende værdier
- give udtryk for og samtale om egen og andres livsforståelse

Bibelske fortællinger

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- udtrykke sig om bibelske fortællingers sammenhæng med værdier i dansk og europæisk kultur
- forholde sig til de bibelske fortællinger i samtaler om tydning af tilværelsen

Kristendommen og dens forskellige udtryk i historisk og nutidig sammenhæng

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- reflektere over og diskutere kristendommens rolle i kultur og samfund
- have indsigt i og forholde sig til kirkelige synspunkter samt deres betydning i samfundet
- forholde sig til sammenhænge mellem tid, rum og betydning i forskellige ritualer
- genkende kristne symboler samt diskutere deres funktioner, når disse indgår i kunstneriske udtryk

Ikke-kristne religioner og andre livsopfattelser

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at

- kende og forholde sig til centrale dele af udvalgte religioner
- diskutere forskellige religioners rolle i samfundet - lokalt og globalt
- reflektere over og diskutere udvalgte temaer på tværs af religionerne
- samtale om udvalgte religioners kunstneriske og symbolske udtryk.

Metode: Der arbejdes på klassen, i mindre grupper og individuelt.

Organisation: Eleverne undervises 3 kvarter i 26 uger. Dertil kommer enkelte emnedage.

Slutmål Undervisningen i Kristendom skal lede frem mod de i "Fælles Mål" fastsatte slutmål efter 9.klasse.

Historie

Formål: Eleverne skal i faget historie opnå sammenhængsforståelse i samspil med et kronologiske overblik og kunne bruge denne forståelse i deres hverdags- og samfundsliv. Eleverne skal blive fortrolige med dansk kultur og historie.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem den temaorienterede undervisning med vekslende læreroplæg og gruppearbejde som udgangspunkt for indgående diskussioner in plenum have kendskab til *livsoplysning* via forståelsen af sig selv og fortiden som historieskabt og derigennem udvikle forudsætninger for at blive historieskabende.

Folkeoplysningen møder eleverne via almenmenneskelige problemstillinger i undervisningen, og herved tilegner de sig erfaringer der giver mulighed for at handle ud fra en større viden end tidligere.

Derudover skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hvad demokratiet har gjort for den verden som de nu engang vokser op i, og samtidig skal de have kendskab til og forståelse af ikke-demokratiske

samfund, og derigennem danne deres egen stillingtagen til historiske og nuværende problemstillinger i Danmark og i resten af verden.

Indhold

Fortid og nutid

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne tilegner sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- forklare udviklings- og forandringsprocesser fra Danmarks historie, som knytter sig til samfundsborgernes tilværelse under eneherrede og folkestyre.
- danne forståelse for og forklare om positive og negative følger af europæisk udvandring til andre verdensdele.
- arbejde med emner der beskriver det internationale samfunds håndtering af krigsforbrydelser.
- arbejde med sammenhængen mellem samfund og produktionsformer.

Tid og rum

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- demonstrere overblik over længerevarende tidsforløb
- kende og anvende romertal som årstal
- drøfte forskellige former for konfliktløsning i fortidens og i nutidens samfund
- give eksempler på nyhedsmediers vurderinger af aktuelle begivenheder og redegøre for, hvordan de er bundet til den tid, vi lever i.

Fortolkning og formidling

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- berette sammenhængende om historiske begivenheder på baggrund af indsamlede oplysninger fra flere kilder
- formulere historiske problemstillinger som udgangspunkt for projektarbejde
- tage stilling til pålideligheden af kildemateriale, bl.a. fra Internettet
- give eksempler på begivenheder og samfundsforandringer, der kan forklares ud fra værdier og holdninger, som er fremherskende i en tidsepoke
- forholde sig kritisk til samfunds brug af historiske symboler og fortællinger
- forsøge at rekonstruere historiske genstande og begivenheder, som kan indgå i en præsentation af et projekt med historisk perspektiv.

Metode:

Der arbejdes på klassen, i mindre grupper og individuelt.

Organisation:

Eleverne undervises 3 kvarter i 26 uger. Dertil kommer enkelte emnedage.

Slutmål:

Undervisningen i historie skal lede frem mod de i "Fælles Mål" fastsatte slutmål efter 9 kl.

Idræt

Formål:

Eleverne skal i faget idræt udvikle kropslige, idrætslige, sociale og personlige kompetencer. Eleverne skal opnå kendskab til alsidig idrætskultur og udvikle lyst til bevægelse. Idrætsfaget skal give eleverne erfaring med og indsigt i idrættens betydning for sundhed og trivsel samt i samspillet mellem samfund og idrætskultur.

Eleverne skal gennem alsidig idrætspraksis have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve idræt og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med natur, kultur og det samfund og den verden, de er en del af. Eleverne skal opnå indsigt i og få erfaringer med vilkår for sundhed og kropskultur.

I faget idræt skal eleverne udvikle forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og moral. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtende fællesskab

Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget personlig udvikling.

Indhold og mål:

I faget idræt skal eleverne lære at indgå i alsidige, idrætslige sammenhænge, hvor det er centralt at eleverne opnår kropslige færdigheder og viden om fysisk aktivitet samt oplever glæde ved og lyst til at udøve idræt i mange forskellige arenaer.

Fælles Mål omfatter tre kompetenceområder: **Alsidig idrætsudøvelse, idrætskultur og relationer samt krop, træning og trivsel.**

Centralt i faget er en alsidig idrætspraksis, hvor alle tre kompetenceområder bliver sat i spil. Ud over arbejdet med de kropslige færdigheder er fagets kulturelle og dannelsesmæssige kvaliteter bærende for undervisningen. Idræt i skolen danner grundlag for en praksisorienteret undervisning suppleret med teori.

Idrætsundervisningen skal indeholde læreprocesser, der knytter sig til tre forskellige dimensioner i faget: Læring i bevægelse, læring om bevægelse og læring gennem bevægelse.

Metode:

Der arbejdes på klassen, i mindre grupper og individuelt.

Organisation:

Eleverne undervises i idræt i skolens obligatoriske gymnastik, folkedans og undervises herudover i temaspesifikke emnedage.

Slutmål:

Undervisningen i idræt skal lede frem mod de i "Fælles Mål" fastsatte slutmål efter 9 kl.

Linjefag

Linjefag - dans

Formål:

I faget dans er formålet, at eleverne tilegner sig bevægelsesglæde, -erfaring og udvikling.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved læren om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og moral. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab. Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Desuden:

Skal danserne -

- udføre og begrunde bevægelsesforløb til musik i samspil med udtryk form og rytme
- Være medskabende i egne og fælles bevægelsesforløb
- Erkende samspil mellem egne bevægelser og andres bevægelser
- Udvide sikkerhed i forskellige dansegenres færdigheder

Indhold og mål:

Der tages udgangspunkt i den enkelte elevs kropslige/motoriske kompetencer. Alsidigheden er i fokus. Med afsæt i, og igennem mødet med forskellige bevægelsesgenre fra dansens verden, får eleven mulighed for fordybelse og dygtiggørelse.

I faget bliver der lagt vægt på at give eleven "redskaber" til at vise kreativitet og personlighed, og at turde udtrykke dette med kroppen igennem dans.

Organisation:

Eftersom færdighedsniveauet er meget forskelligt for vores elever, prøver vi igennem forskellige gruppeinddelinger inden for holdet at differentierer undervisningen. Dette skaber et trygt læringsmiljø og en udfordrende undervisning for alle niveauer. Lektionerne er bygget op af en opvarmning efterfulgt af en hoveddel, hvor man går i dybden

med en af dansens facetter. Der undervises 3 lektioner af 90 minutters varighed om ugen i linjefaget dans.

Slutmål Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder i dans.

Linjefag – spring

Formål:

- Udvikle alsidige bevægelsesmønstre og bevægelseserfaring.
- Gennem nuanceret metodiktilgange at udvikle kropsforståelsen.
- Udvide sikkerhed i gymnastiske springfærdigheder og erkende samspillet mellem kropsbevægelse og redskaberne.
- Mestre forskellige teknikker og færdigheder.
- Sammensætte, mestre og erfare grundlæggende bevægelser og bevægelsesmønstre.
- Kende til elementær opvarmning og bevægelighedstræning.
- Indgå i et socialt miljø med modtagning, opbakning og forståelse af andres bevægelses kvaliteter.
- Forståelse for elementær biomekanik gældende i springgymnastik.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

- Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning* og *folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og moral. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab
- Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget personlig udvikling.

Indhold:

Der arbejdes med grundelementer indenfor springgymnastikken som fx kropsspænding, håndstand og afsæt. Dertil bliver der progressivt bygget ovenpå med forlæns og baglæns salto, skruer, flik-flak og kraftspring til sværere springkombinationer. Igennem lige dele tons og teknisk træning vil der opbygges personlige færdigheder, der kan sammensættes og formes til spring, som bruges i skolens opvisning. Undervisningen fokuserer gennem træning, afprøvning, konkurrence og samarbejde på videreudvikling af den enkelte elevs bevægelsesmæssige springfærdigheder.

Metode:	Selvom linjefag spring er niveaudelt har vores elever stadig væsentligt forskel i færdigheder. Vi prøver igennem holdinddeling og gruppeinddeling inden for holdet at differentiere undervisningen. Dette skaber et trygt springmiljø og en udfordrende undervisning for alle niveauer. Lektionerne er bygget op af en opvarmning på, med og rundt om redskaberne, så eleverne bliver trygge og vante med disse. Dertil kommer typisk en træning på stationer med 3-4 springopstillinger, som eleverne fordyber sig i med mange gentagelser. Disse stationer kan være øvelser, der leder hen mod det færdige spring, hvor del-del-hel metoden med en progressiv opbygning til det færdige spring benyttes. Parallelt med træningen er der løbende teori til de forskellige grupper, hvilket øger forståelsen for springet og refleksiviteten omkring aktiviteten som helhed. Til sidst er der mulighed for at prøve de færdige spring af på forskellige springbaner under sikre omstændigheder.
Organisation:	Eleverne vælger spring som linjefag for et år af gangen. Der laves 2 hold som niveaudeles på baggrund af en træning til kommende elevdag, en kort samtale med en gymnastiklærer og et spørgeskema. Der er tilknyttet 2 springlærere pr. hold, og der undervises 3 x 1½ time pr-uge i 26 uger. Nogle af eleverne deltager i efterskole DM, samt i andre relevante konkurrencer i løbet af året.
Slutmål	Give eleverne en personlig udvikling, færdigheder i og forståelse for spring.

Linjefag – TeamGym

Formål:

- Udvikle alsidige bevægelsesmønstre og bevægelseserfaring indenfor spring og rytme.
- Gennem nuanceret metodiktilgange at udvikle kropsforståelsen.
- Udvide sikkerhed i gymnastiske, rytmiske og springfærdigheder på gulv og med redskaber.
- Mestre forskellige teknikker og færdigheder alene og i samspil med andre.
- Sammensætte, mestre og erfare grundlæggende bevægelser og Bevægelsesmønstre indenfor rytme og spring.
- Kende til elementær opvarmning og bevægelighedstræning.
- Indgå i et socialt miljø med modtagning, opbakning og forståelse af andres bevægelseskvaliteter.
- Forståelse for elementær biomekanik gældende i springgymnastik.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

- Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have

livsoplysning og folkelig oplysning tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og moral. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab
Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget personlig udvikling.

Indhold:

Der arbejdes med grundelementer indenfor TeamGym som fx rytmik, øvelser på gulv og spring. Igennem rytmisk, fysisk og teknisk træning vil der opbygges personlige færdigheder, der kan sammensættes og indgå på skolens TeamGym-hold.
Undervisningen fokuserer gennem træning, afprøvning, konkurrence og samarbejde på videreudvikling af den enkelte elevs bevægelsesmæssige færdigheder.

Metode:

Selvom TeamGym er en selvstændig linje samarbejdet der tæt med springlinjen, således store dele af undervisningen kan være sammenfaldende.
Dette skaber et udviklende miljø og en udfordrende undervisning for alle på linjerne. Lektionerne er bygget op af en opvarmning på, med og rundt om redskaberne, så eleverne bliver trygge og vante med disse. Dertil kommer typisk en træning på stationer med 3-4 læringsstationer, som eleverne fordyber sig i med mange gentagelser. Disse stationer kan være øvelser, der leder hen mod det færdige produkt, hvor bl.a del-del-hel metoden med en progressiv opbygning benyttes. Parallelt med undervisningen er der løbende teori til de forskellige grupper, hvilket øger forståelsen for fagets indhold og refleksiviteten omkring aktiviteten som helhed. Til sidst sammensættes TeamGyms elementer i en helhed, hvor eleverne deltager i konkurrence.

Organisation:

Eleverne vælger TeamGym som linjefag for et år af gangen. TeamGymholdet sættes på en træning til kommende elevdag, en kort samtale med en gymnastiklærer og et spørgeskema.
Der er tilknyttet 2 springlærere pr. hold, og der undervises 3 x 1½ time pr. uge i 26 uger.
Nogle af eleverne deltager i efterskole DM, samt i andre relevante konkurrencer i løbet af året.

Slutmål

Give eleverne en personlig udvikling, færdigheder i og forståelse for TeamGym.

Linjefag - svømning

Formål:

- Udvikle alsidige bevægelsesmønstre og bevægelseserfaring i svømning.
- Gennem nuanceret metodiktilgange at udvikle kropsforståelsen.
- Mestre forskellige teknikker og færdigheder i forhold til starter, vendinger og svømningens discipliner.
- Indgå i et socialt miljø med modtagning, opbakning og forståelse af andres bevægelseskvaliteter.
- Udvikle teoretiske viden om fagets indhold.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale.

De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab

Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Indhold:

Eleverne får indblik i fysiologiske og simple biomekaniske principper i svømning. I undervisningen søges mod en specialisering af de fire grundlæggende færdigheder i relation til svømning. De fire stilarter, de forskellige distancer til svømmekonkurrencer, og de dertil hørende krav, er de centrale omdrejningspunkter. Der undervises også i andre aktiviteter som for eksempel forskellige boldspil.

Gennem traditionel svømmetræning og meget avancerede og specialiserede træningsmetoder, som fx video-undervandsoptagelser og analyse af svømmerens teknik, er målet at optimere og højne svømmerens præstationsniveau. Undervisningen tilrettelægges med programmer til tre til fire forskellige træningsniveauer.

Organisering:

Faget er for svømmere med forskellige forudsætninger. Holdet består af 20-25 svømmere med vidt forskellige forudsætninger; fra begyndere til øvede svømmere og landsholdssvømmere. Eleverne vælger linjefaget svømning inden skolestart. Undervisningstiden er 3 x 90 minutter. Der er tre hold, som er niveaudelte, og mindst en underviser tilknyttet hvert hold.

Slutmål Elevernes personlig udvikling og færdigheder i svømning.

Linjefag – fodbold

Formål:

- At eleverne gennem fodbold opnår glæde ved fysisk udfoldelse, samt videreudvikler fodboldmæssige kompetencer.
- At den enkelte spiller ud over sin egen spillemæssige udvikling, bidrager til holdets opbygning og aftalte spillestil.

Herunder:

- At udvikle sociale kompetencer.
- At give eleverne forudsætninger for at tage ansvar for sig selv samt indgå i et forpligtende fællesskab.
- At den enkelte elev får større tro på egne evner.
- At alle, både øvede og begyndere, opnår kendskab til regler og træningsmetoder.
- At den enkelte elev opnår en udvikling indenfor det tekniske, taktiske, fysiske og psykiske område.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal via fodboldspillets historie og sociale sammenhængskraft erfare et generelt indblik i livsoplysning og folkelig oplysning. *Det være sig både*

almenmenneskelige problemstillinger, samt dialog omkring etik og moral i og omkring spillet.

De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab.

Endvidere skal de møde demokratiet gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Indhold: Teknisk træning: Eks. Fodboldkoordination, 1.berøring og vendinger.
Taktisk træning: Eks. Kendskab og evne til at indgå i forskellige spillestile og systemer.
Fysisk træning: Eks. Kredsløbstræning og mere fodboldspecifikke former for intervaltræning.

Metode: Opvarmning: Hovedsageligt med bold.
Træningsøvelser. Eks. Fokus på def./off. omstilling, possession, 1v1 etc.
Tekniske øvelser udføres både formelt og tænkes ind i spiltaktiske sekvenser, så indlærte færdigheder opleves funktionelle.
Spil: Elementer af det færdige spil. 4v4.....11v11
Nedvarmning og strækøvelser

Træningskampe mod andre efterskoler samt evt. klubhold - tilpasset efter niveau.

Kampe / stævner, både inde og ude, om FM og DM for skoler og efterskoler.

Organisation: Drengene: I højsæsonen, efterår og forår, trænes 3 gange ugentligt, i vinterperioden trænes en gang ugentlig. Så der i løbet af året er undervist i hvad der svarer til tre gange ugentlig á 90 minutters varighed.

Piger: Der undervises tre gange ugentlig á 90 minutters varighed. Holdene er opdelt efter køn.

Slutmål At eleverne ud over en personlig udvikling opnår spillemæssige færdigheder og sociale kompetencer, som tilsammen forbedrer elevernes fodboldfaglige niveau.
At den enkelte elev gennem en forbedring af tekniske, taktiske og fysiske kompetencer opnår motivation for ny læring.

Linjefag - musik

Formål: Undervisningen tilrettelægges med henblik på at videreudvikle elevernes motoriske / tekniske og musikalske færdigheder. Vi ønsker at udvikle den enkelte elevs færdigheder og kompetencer såvel kognitivt, socialt som emotionelt.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab

Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Indhold: Der arbejdes med mange forskellige ting på holdet. Den største del er sammenspils delen. Vi arbejder i første halvår primært med numrene til årets musical. Her lægges vægt på at give numrene både en karakter af det originale, men og personlige udtryk. Der undervisnings-differentieres ved hjælp af partitur som er skrevet til den enkelte elev,

ud fra den enkelte elevs forudsætninger. Som temaer arbejder vi med kompositionen, musikteori og indspilning.

Metode: Vi lægger stor vægt på det sociale aspekt i musikken, en vigtig opgave er at skabe et godt miljø for at skabe en optimal læring. Livsglæden i musikken skal være med til at smitte omgivelserne, og dette sker ofte når eleverne optræder i forbindelse med arrangementer, - koncertvirksomhed, hvilket styrker og motiverer den enkelte elev til at yde sit bedste, også i en presset situation. Vi bruger forskellige udtryksformer da en enkelt udtryksform ikke nødvendigvis er den rigtige for alle. En anden grund er også at udvide elevernes horisont i forhold til det praktisk/musiske aspekt.

Organisation: Eleverne undervises på musikhold, evt. efter forskellige niveauer, og musiske forudsætninger, hvert musikhold tildeles, 3 lektioner af 90 min. i almindeligt sammenspil. Solundervisning er en del af linjefagsundervisningen. Derudover er der tilbud om musikundervisning/vejledning om aftenen, og – eller i fritimer. Disse tilbud er som ofte mere specifikke ønsker fra eleverne som så giver mulighed for at dyrke f.eks. rock – klassisk – jazz. Eleverne opfordres derudover til i deres fritid at danne grupper og bands.

Slutmål Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder i musik

Valgfag

Musicaldans

Formål: I faget musical dans er formålet at eleverne tilegner sig nye bevægelser og opnår øget kontrol og kendskab til deres krop og udtryksevne. At elever får trænet hen i mod de danse/koreografier, der skal bruges i årets musical

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale.

De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab

☒☒ Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen!

Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og

via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Desuden:

- Udføre og begrunde bevægelsesforløb til musik i samspil med udtryk, form og rytme
- Være medskabende i egne og fælles bevægelsesforløb
- Erkende samspil mellem egne bevægelser og andres bevægelser
- Udvide sikkerhed i musicaldansenes færdigheder

Indhold og mål:

Der tages udgangspunkt i den enkelte elevs kropslige/motoriske kompetencer. Alsidigheden er i fokus. Med afsæt i musikken der skal anvendes til årets musical og igennem mødet med forskellige bevægelsestyper får eleven mulighed for fordybelse og dygtiggørelse. I faget bliver lagt vægt på at give eleven "redskaber" til at vise kreativitet og personlighed, og at turde udtrykke dette med kroppen igennem dansens rytmer.

Organisation:

Der undervises 1 lektion af 90 minutters varighed om ugen i valgfaget musicaldans. Eleverne lærer forskellige koreografier som indgår som en del af årets musical.

Slutmål

Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder i musicaldans

Musical og drama

Formål:

Formålet med undervisningen i musical og drama er at udvikle elevernes lyst til og færdighed i at bruge drama som udtryksmiddel. Undervisningen skal udvikle elevernes forståelse for, og lære dem at bruge det dramatiske udtryk som en mulighed for at forstå, og indleve sig i andre mennesker, historiske tide/epoker, andre kulturer osv.

I et samarbejde med skolens kor, musikhold, dansere m.fl. arbejder vi på at lave en musical i december.

Eleverne oplever her, hvor vigtigt det er at samarbejde, at alle har brug for alle, samtidig med at de får en fornemmelse for hvordan man arbejder professionelt, hvilke virkemidler, man som instruktør, skuespiller og tekniker har at arbejde med.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have livsoplysning og folkelig oplysning tæt på kroppen ved oplysning

om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale.

De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab

Endvidere skal de møde demokratiet gennem undervisningen!

Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Indhold:

Eleven skal gennem forløbet arbejde med personlige grænser.

Eleven lærer at udtrykke sig både kommunikativt og kropsligt.

Eleven får indsigt i teatrets dramatiske begreber og virkemidler.

Metode:

Undervisningen tager udgangspunkt i elevernes kunnen/forkundskaber, idet eleverne bliver inddraget i beslutningsprocesseerne, og bliver opfordret til selv at deltage med ideer og forslag til hvordan de forskellige opgaver/problemer skal løses.

Netop i dette fag har eleverne meget forskellige forudsætninger, og det gælder om at drage nytte af den enkeltes kunnen/kundskaber. Derfor vil det ikke kun være produktet der skal fokuseres på, men i høj grad på processen frem til produktet.

Oplevelse og analyse af dramatiske udtryk:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- analysere og vurdere eget og andres dramaudtryk
- omsætte analyse af dramaudtryk i ny dramapraksis
- vurdere professionelt teater.

Indblik i forskellige teatermiljøer:

Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder. Eleverne skal arbejde med at:

- få erfaring med nogle af teatrets grundelementer og dramaturgiske valg
- få indblik i forskellige teatertraditioner gennem egne eller andres teaterproduktioner
- udforske de forskelligartede opgaver, der er forbundet med at opsætte et teaterstykke
- afprøve både klassiske og moderne teaterformer

Springbasis/Spring

Formål:

- Udvikle alsidige bevægelsesmønstre og bevægelseserfaring.
- Gennem nuanceret metodiktilgange at udvikle kropsforståelsen.
- Udvide sikkerhed i gymnastiske springfærdigheder og erkende samspillet mellem kropsbevægelse og redskaberne.
- Mestre forskellige teknikker og færdigheder.
- Sammensætte, mestre og erfare grundlæggende bevægelser og bevægelsesmønstre.
- Kende til elementær opvarmning og bevægelighedstræning.
- Indgå i et socialt miljø med modtagning, opbakning og forståelse af andres bevægelses kvaliteter.
- Forståelse for elementær biomekanik gældende i springgymnastik.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

- Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og moral. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab
- Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget personlig udvikling.

Indhold:

Der arbejdes med grundelementer indenfor springgymnastikken som fx kropsspænding, håndstand og afsæt. Dertil bliver der progressivt bygget ovenpå med forlæns og baglæns salto, skruer, flik-flak og kraftspring til sværere springkombinationer. Igennem lige dele tons og teknisk træning vil der opbygges personlige færdigheder, der kan sammensættes og formes til spring, som bruges i skolens opvisning. Undervisningen fokuserer gennem træning, afprøvning, konkurrence og samarbejde på videreudvikling af den enkelte elevs bevægelsesmæssige springfærdigheder.

Metode:

Lektionerne er bygget op af en opvarmning på, med og rundt om redskaberne, så eleverne bliver trygge og vante med disse. Dertil kommer typisk en træning på stationer med 3-4 springopstillinger, som eleverne fordyber sig i med mange gentagelser. Disse stationer kan være øvelser, der leder hen mod det færdige spring, hvor del-del-hel metoden med en progressiv opbygning til det færdige spring benyttes. Der indlæres hovedsageligt gennem erfaring og teori omkring biomekanik har i faget springbasis/spring en decentral placering.

Organisation:

Springholdene er sammensat af ca. 25-30 elever med begge køn repræsenteret. Skolen tilbyder 2 moduler springbasis/spring om ugen. Skolen har fire springlærere til rådighed. Der er tilknyttet to springlærere pr. hold.

Slutmål

Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder i spring.

Powertumbling

Formål:

- Udvikle alsidige bevægelsesmønstre og bevægelseserfaring.
- Gennem nuanceret metodiktilgange at udvikle kropsforståelsen.
- Udvide sikkerhed i gymnastiske baglæns springfærdigheder og erkende samspillet mellem kropsbevægelse og redskaberne
- Mestre forskellige teknikker og færdigheder.
- Sammensætte, mestre og erfare grundlæggende bevægelser og bevægelsesmønstre.
- Kende til elementær bevægelsestræning.
- Indgå i et socialt miljø med modtagning, opbakning og forståelse af andres bevægelseskvaliteter.
- Forståelse for elementær biomekanik gældende i baglæns banespring

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

- Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og moral. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab
- Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget personlig udvikling.

Indhold:

Der arbejdes med grundelementer indenfor springgymnastikken som fx kropsspænding, håndstand og afsæt. Dertil bliver der progressivt bygget ovenpå med baglæns spring, som rondat, flik-flak, whipback og baglæns salto. Igennem teknisk træning vil der opbygges personlige færdigheder, der kan sammensættes og formes til baglæns spring på banen, som kan bruges til opvisning og individuelle konkurrencer. Undervisningen fokuserer gennem træning, afprøvning, konkurrence og samarbejde på videreudvikling af den enkelte elevs bevægelsesmæssige springfærdigheder baglæns på banen.

Metode:

Lektionerne er bygget op af en opvarmning på, med og rundt om redskaberne, så eleverne bliver trygge og vant med disse. Dertil kommer typisk en træning på stationer omhandlende rondat, som er afgørende for powertumbling. Eleverne fordyber sig med mange gentagelser, og især i powertumbling er gentagelsen værdsat. Disse stationer leder hen mod det færdige spring, hvor del-del-hel metoden med en progressiv opbygning til det færdige spring benyttes. Der trænes hen mod at mestre avancerede kombinationer af baglæns spring på banen. Der indlæres hovedsageligt gennem deltagelse og

kropslig erfaring, men en forståelse for den biomekaniske baggrund vægtes i powertumbling ligeledes højt.

Organisation: Powertumbling er sammensat af ca. 25-30 elever med begge køn repræsenteret. Skolen tilbyder 2 moduler powertumbling om ugen. Skolen har fire springlærere til rådighed. Der er tilknyttet to springlærere pr. hold.

Slutmål Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder i disciplinen powertumbling, som omhandler baglæns spring på banen.

Stortrampolin/trampet

Formål:

- Udvikle alsidige bevægelsesmønstre og bevægelseserfaring.
- Gennem nuanceret metodiktilgange at udvikle kropsforståelsen.
- Udvide sikkerhed i gymnastiske springfærdigheder og erkende samspillet mellem kropsbevægelse og redskaberne.
- Mestre forskellige teknikker og færdigheder.
- Sammensætte, mestre og erfare grundlæggende bevægelser og bevægelsesmønstre.
- Kende til elementær opvarmning og bevægelighedstræning.
- Indgå i et socialt miljø med modtagning, opbakning og forståelse af andres bevægelseskvaliteter.
- Forståelse for elementær biomekanik gældende i springgymnastik.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

- Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og moral. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab
- Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget personlig udvikling.

Indhold:

Der arbejdes med grundelementer inden for springgymnastikken som fx kropsspænding, håndstand og afsæt. Dertil bliver der progressivt bygget ovenpå med indlæring af forlæns saltorotationer med eller uden skrue i henholdsvis stortrampolin og trampet. Igennem lige dele tons og teknisk træning vil der opbygges personlige færdigheder, der kan sammensættes og formes til spring, som bruges i skolens opvisning.

Undervisningen fokuserer gennem træning, afprøvning, konkurrence og samarbejde på videreudvikling af den enkelte elevs bevægelsesmæssige springfærdigheder.

Metode: Lektionerne er bygget op af en opvarmning på, med og rundt om redskaberne, så eleverne bliver trygge og vante med disse. Der vil typisk blive brugt en legende tilgang til opvarmningen, så eleven igennem denne får kendskab til stortrampolinen som redskab. Efter opvarmningen vil der typisk blive brugt tid til progressiv opbygning af spring på elevens niveau. Sikkerheden er i stortrampolin/trampet i centrum, eftersom der benyttes redskaber med stor kraftudvikling. Del-del-hel metoden med en progressiv opbygning til det færdige spring benyttes for at højne sikkerheden og bevare trygheden. Der indlæres hovedsageligt gennem erfaring, men teori omkring biomekanik (kraftretning og tyngdepunktets placering) har i faget stortrampolin/trampet en central placering.

Organisation: Springholdene er sammensat af ca. 25-30 elever med begge køn repræsenteret. Skolen tilbyder 1 modul stortrampolin/trampet om ugen. Skolen har fire springlærere til rådighed. Der er tilknyttet to springlærere pr. hold.

Slutmål Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder i spring.
Give eleverne mulighed for at springe til skolens opvisning.

Dans

Formål: I dansevalgfagene er formålet, at eleverne tilegner sig bevægelsesglæde, -erfaring og udvikling inden for stilarterne house, hiphop, waacking og dancehall.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

- Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved læren om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og moral. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab
- Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Desuden: Skal danserne

- udføre og begrunde bevægelsesforløb til musik i samspil med udtryk form og rytme
- Være medskabende i egne og fælles bevægelsesforløb
- Erkende samspil mellem egne bevægelser og andres bevægelser
- Udvide sikkerhed i forskellige dansegenres færdigheder

Indhold og mål:

Der tages udgangspunkt i den enkelte elevs kropslige/motoriske kompetencer. Alsidigheden er i fokus. Med afsæt i, og igennem mødet med forskellige bevægelsesgenre fra dansens verden, får eleven mulighed for fordybelse og dygtiggørelse.

I faget bliver der lagt vægt på at give eleven "redskaber" til at vise kreativitet og personlighed, og at turde udtrykke dette med kroppen igennem dans.

Organisation:

Eftersom færdighedsniveauet er meget forskelligt for vores elever, prøver vi igennem forskellige gruppeinddelinger inden for holdet at differentierer undervisningen. Dette skaber et trygt læringsmiljø og en udfordrende undervisning for alle niveauer. Lektionerne er bygget op af en opvarmning efterfulgt af en hoveddel, hvor man går i dybden med en af dansens facetter. I hvert valgfag undervises der i 90 minutter.

Slutmål:

Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder i dans

Volleyball

Formål:

Formålet med volleyball på Bernstorffsminde Efterskole er at:

- Give eleverne mulighed for at udvikle deres boldfærdigheder
- Give eleverne en oplevelse af samt indsigt i et specifikt boldspil
- Udvikle elevernes tekniske kundskaber
- Udvikle elevernes forståelse for selve spillet
- Udvikle elevernes forståelse for en holdsport

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning* og *folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale.

De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab

Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen!

Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

- Indhold:** Undervisningen sigter mod, at eleverne slutteligt bliver i stand til at begå sig i turneringer og spille kampe, f.eks. ved:
- Træningskampe mod andre skoler og klubhold
 - Dansk Skoleidræt
 - FM for efterskoler
 - DM for efterskoler
- I denne sammenhæng bliver eleverne delt efter niveau, og der tilmeldes hold i flere rækker.
- Metode:** Et undervisningsforløb er bygget op således, at elementær teknisk træning vægtes højt. I arbejdet med teknisk træning gennemgås og vises udførelsen af eksempelvis:
- Fingerslag
 - Baggerslag
 - Smash
 - Blokade
 - Serv
- Efterhånden sættes der også fokus på taktik, og der arbejdes frem imod, at eleverne lærer alle spillets facetter at kende. Endvidere præsenteres eleverne for spillets regler og det at dømme en volleyballkamp.
- Organisation:** Der undervises på valghold, og lektionerne har en varighed af 1½ time. En valgturndus forløber fra sommer til jul samt fra jul til sommer. I hver valgturndus undervises der i 13 uger. Derudover er der mulighed for, at den enkelte elev kan vælge volleyball på emnedage, hvor der undervises i 4 lektioner om formiddagen og 4 lektioner om eftermiddagen. På sådanne dage er der mulighed for i endnu højere grad at arbejde med eksempelvis individuel teknisk træning, diverse spillesystemer, taktik samt mental træning.
- Slutmål** Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder i volleyball

Fodbold

Formål:

- At eleverne gennem fodbold opnår glæde ved fysisk udfoldelse, samt opnår grundlæggende fodboldmæssige færdigheder.
- At eleverne opnår indsigt i holdidrættens forpligtelser og muligheder.

Herunder:

- At udvikle sociale kompetencer.
- At give eleverne forudsætninger for at tage ansvar for sig selv samt indgå i et forpligtende fællesskab.
- At den enkelte elev får større tro på egne evner.
- At alle, både øvede og begyndere, opnår kendskab til regler og træningsmetoder.
- At den enkelte elev opnår en udvikling indenfor det tekniske, taktiske, fysiske og psykiske område.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning* og *folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale.

De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtende fællesskab

Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Indhold:

Teknisk træning: Eks. Fodboldkoordination og sparketeknik.

Taktisk træning: Eks. Kendskab til forskellige spilsystemer.

Fysisk træning: Minimalt omfang af fysisk træning, da denne søges indeholdt i spilrelaterede øvelser.

Metode:

Opvarmning: Hovedsageligt med bold.

Træningsøvelser. Fokus på elevernes grundlæggende tekniske færdigheder.

Spil: Elementer af det færdige spil. 4v4.....11v11

Nedvarmning og strækøvelser

Valgfagsholdet deltager hovedsageligt i endagsstævner

- Organisation:** Der undervises en gang ugentlig á 90 minutters varighed. Fodbold valgfag udbydes kun for Drengene.
- Slutmål** At eleverne udover en personlig udvikling opnår spillemæssige færdigheder og sociale kompetencer.
At eleverne erfarer fodboldfællesskabets forpligtelser og muligheder.

Svømning

- Rammer:** Faget er både for begyndere og tidligere eller nuværende konkurrencesvømmere. Svømmetræningsholdet består af 12-24 svømmere med vidt forskellige forudsætninger; fra let øvede svømmere til landsholdssvømmere. Eleverne vælger svømmetræning for et halvår ad gangen. Undervisningstiden er 75 eller 90 minutter pr. gang. Der er en underviser tilknyttet svømmetræningsholdet.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning* og *folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale.

De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab

Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

- Indhold:** Eleverne får indblik i fysiologiske og simple biomekaniske principper i svømning. I undervisningen søges mod en specialisering af de fire grundlæggende færdigheder i relation til konkurrencesvømning. De fire stilarter, de forskellige distancer til svømmekonkurrencer, og de dertil hørende krav, er de centrale omdrejningspunkter.

Fagets almene perspektiver:

Svømning er den eneste idræt, hvor piger og drenge træner på lige fod. Det betyder, at svømmetræning set i et socialt perspektiv giver eleverne fælles referencerammer og oplevelser. Konkurrencen med sig selv og andre er direkte målbar i svømning.

På grund af vandets densitet, som er cirka 800 gange højere end luft, er fornemmelsen af fart i vand enestående. Svømmes der i verdensrekordtempo (cirka 2 m/s), svarer følelsen til at køre 150-200 km/t på motorcykel – vel at mærke kun iført badetøj.

- Mål:** I valgfaget svømmetræning tilbydes eleverne, uanset forudsætninger, at blive bedre til at svømme stilarter. Målet er desuden udvikling af såvel svømmerens færdigheder som kundskaber i relation til konkurrencesvømning.
- Middel:** Gennem traditionel svømmetræning og meget avancerede og specialiserede træningsmetoder, som fx video-undervandsoptagelser og analyse af svømmerens teknik, er målet at optimere og højne svømmerens præstationsniveau. Undervisningen tilrettelægges med programmer til tre til fire forskellige træningsniveauer.
- Øvrigt:** Som supplement til faget svømmetræning tilbydes konkurrencesvømmere ekstra træning i fritiden. Alle elever på svømmetræningsholdet har mulighed for deltagelse i forskellige svømmestævner. Der afholdes mindst et større svømmestævne årligt på skolen.
- Slutmål** Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder i svømning

Yoga

- Formål:** Gennem enkle øvelser arbejdes der med at skabe en forståelse for forholdet mellem krop og sjæl og hvordan de virker ind på hinanden, således at man bliver bedre til at håndtere en stresset hverdag.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab. Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Indhold:

- Åndedrætsøvelser.
- Stående øvelser.
- Siddende øvelser.
- Liggende øvelser.
- Omvendte stillinger.
- Drejninger.
- Kort gennemgang af den menneskelige anatomi.
- Afspændingsteknikker.
- Visualiseringsøvelser.
- Let meditationsteknik.
- Massage.
- Rygøvelser.

Organisering:

Eleverne medbringer liggeunderlag og tæppe og starter timen med at lægge sig på ryggen og lave åndedrætsøvelser, hvorved de tvinges til at fokusere på deres tilstedeværelse. De første 5 min. går med at give slip på det, der var og være til stede her. Det er vigtigt for effekten af undervisningen, at der er nogenlunde ro, ellers er det umuligt, at koncentrere sig om sin egen krop.

Efter den indledende afslapning følger ca. 55 minutters øvelser. Disse tilstræber at komme hele kroppen igennem, men af og til er der akutte behov, som gør at et enkelt område prioriteres.

De sidste 30 min. bruges på afspænding og meditation. I perioder med megen gymnastiktræning eller andre "strabadser", som giver meget ømme muskler, indlægges massage. Massagen er foruden de andre discipliner med til at øge elevernes bevidsthed omkring deres egen krop.

Slutmål:

Det er mit mål at eleverne ved kursets slutning vil være bedre i stand til at tage vare på både deres fysiske og psykiske velbefindende gennem de enkle teknikker, der har været arbejdet med i timerne. De skal have erhvervet en indsigt i hvordan krop og psyke hænger sammen og være blevet bevidste om, at de har et valg i forhold til, hvad de udsætter deres krop for.

Flexkunst

Formål:

I faget flexkunst har vi som mål, at eleverne tilegner sig kompetencer til at kunne:

- skabe,
- opleve
- analysere billeder og andre formudtryk

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning* og *folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab

Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort

Indhold:

- blive i stand til at udvikle,
- sanser
- reflektere på en mere rig og nuanceret måde.
- lære at bruge og forstå billedsprog som et personligt meddelelses- og udtryksmiddel.
- Samarbejde og hjælpe hinanden.
- Anvende hjælpemidler og bruge fagudtryk.
- Lave hensigtsmæssige overvejelser om form og funktion i designprocessen.
- Tematiske, fælles forløb hvor der fastsættes rammer for opgaverne.

Metode:

Gennem præsentation af forskellige medier, materialer og teknikker, styrker eleverne deres evne til nytænkning og kreativ innovation.

Eleverne undervises som hold, men efterfølgende også individuelt, da de har meget forskellige forudsætninger.

Organisation:

Valgfagsperioden er på ½ år.

Der undervises 1 ½ time pr. uge.

Slutmål

Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder inden for det kreative.

Musik/sammenspil

Formål: Undervisningen tilrettelægges med henblik på at videreudvikle elevernes motoriske / tekniske og musikalske færdigheder. Vi ønsker at udvikle den enkelte elevs færdigheder og kompetencer såvel kognitivt, socialt som emotionelt.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning og folkelig oplysning* tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab

Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

Indhold: Ved sammenspiilet indføres eleverne i mange forskellige stilarter, som hver har deres egen typiske rytme, - melodi og frasestruktur. Der praktiseres musikteori som bliver sammenholdt – med de pågældende stilarter/genre. Der undervisningsdifferentieres så hver elev får udleveret en opgave som er specielt fremstillet til den enkelte. Vi arbejder med improvisation – som giver eleverne lov til at udfolde deres egne kreative ideer, såvel som solo og egne kompositioner. Gennem arbejdet med den årlige musical oplever eleverne den proces det er at lave en musical, de får en forståelse af hvordan der arbejdes, de er en del af et større fællesskab, og netop den enkeltes tilstedeværelse har stor betydning for det samlede resultat.

Metode: Vi lægger stor vægt på det sociale aspekt i musikken, en vigtig opgave er at skabe et godt miljø for at skabe en optimal læring. Livsglæden i musikken skal være med til at smitte omgivelserne, og dette sker ofte når eleverne optræder i forbindelse med arrangementer, - koncertvirksomhed, hvilket styrker og motiverer den enkelte elev til at yde sit bedste, også i en presset situation. Vi bruger forskellige udtryksformer da en enkelt udtryksform ikke nødvendigvis er den rigtige for alle. En anden grund er også at udvide elevernes horisont i forhold til det praktisk/musiske aspekt.

Organisation: Eleverne undervises på musikhold, evt. efter forskellige niveauer, og musiske forudsætninger, hvert musikhold tildeles, 2 lektioner af 45 min. I alm. sammenspil. Derudover er der tilbud om musikundervisning/vejledning om aftenen, og – eller i fritimer. Disse tilbud er som ofte mere specifikke ønsker fra eleverne som så giver mulighed for at dyrke f.eks. rock – klassisk – jazz. Eleverne opfordres derudover til i deres fritid at danne grupper og bands.

Slutmål Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder i musik

Filmværksted

Formål: Formålet med undervisningen i filmkundskab er, at eleverne skal styrke deres indlevelse og udtryksfærdighed i film- og tv-mediet som led i deres personlige udvikling. Ved at udtrykke sig gennemlevende billeder skal eleverne opnå indsigt i filmmediernes virkemidler og produktionsforhold samt færdighed i at analysere og vurdere film.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have livsoplysning og folkelig oplysning tæt på kroppen ved oplysning om almenmenneskelige problemstillinger, eksempelvis via dialog omkring etik og morale. De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab
Endvidere skal de møde demokratiet gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort

Indhold: Undervisningen skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til i at

- fortælle en historie med levende billeder ud fra egne ideer og anden inspiration
- kunne anvende formsprog og faglige funktioner, som er knyttet til film og tv
- samarbejde om en enkel film- og tv-produktion fra ide til færdigt produkt
- formidle og præsentere egne film- og tv-produkter.

- Metode:** Gennem udarbejdelse af forskellige filmproduktioner opnår eleverne erfaringer med teknik, håndværk og æstetiske virkemidler inden for filmmediet.
Eleverne skal arbejde med at
- tilrettelægge film- og tv-produktion i samarbejde med andre
 - benytte dramaturgiske og filmsproglige begreber
 - betjene teknisk udstyr til henholdsvis optagelse og redigering
 - tilrettelægge og gennemføre præsentation af egne produktioner.
- Organisation:** Der undervises 6 kvarter i 13 uger
- Slutmål:** Give eleverne en personlig udvikling og færdigheder inden for film og filmproduktion

Styrketræning

Styrketræning er et valgfag som tilbydes 2 gange ugentligt af 1½ time pr. gang. Der er mødepligt, og faget vægtes lige så højt som de boglige obligatoriske fag.

- Formål:** Formålet med undervisningen er at give eleverne redskaber, som kan udvikle deres personlige idrætsudfoldelse.
At give den enkelte elev viden om samspillet imellem kost og træning.
At styrke elevens muskler, og spændstighed.
Elev skal blive i stand til at udføre de korrekte legemes øvelser, vi arbejder med.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Vi starter med at snakke om personlige mål med undervisningen og træningen. Der kan være forskellige grunde til, at eleven har valgt at have personlig træning. En gruppe vil måske gerne opbygge muskelmasse, en gruppe er mere til fitness, hvor udgangspunktet er styrketræning, udholdenhed, en kombination af aerob og anaerob træning. En gruppe elever kan have det mål at styrke deres muskler netop til deres sportsgren. F.eks. Svømning, gymnastik osv.
Alle elever får instruktion i basis øvelser med håndvægte og maskiner.
Alle elever får tilbudt undervisning i menneskets fysiologiske og biologiske egenskaber i forhold til styrketræning
Alle elever har mulighed for at få udviklet et specifikt træningsprogram til netop deres behov

- Metode:** Vi ønsker, at eleverne skal blive bevidste omkring deres krop. De skal lære at hårdt arbejde betaler sig i længden. De træner sammen i en gruppe, og derved ønsker vi at give eleverne forudsætninger for at indgå i sociale forpligtende fællesskaber, deres sociale og kognitive kompetencer skal styrkes, så det giver mulighed for selvudvikling og en god selvfølelse.
Eleverne skal opleve medansvar og medindflydelse for egen udvikling.

Organisation:

Da faget udbydes som et valgfrit tilbud, forventes der, at eleverne har en vis naturlig motivation til faget.

Der undervises og vejledes både individuelt og sammen på hele holdet. Alle elever arbejder ikke med den samme træning hver gang, men arbejder selvstændigt inden for nogle overordnede rammer.

Undervisningen foregår en gang om ugen i 1½ time, men ud over det har eleverne fået træningsprogrammer, som overordnet forpligter dem til at styrketræne minimum 2-3 gange om ugen

Slutmål:

At eleverne har tilegnet sig viden omkring styrketræning.

At eleverne har styrket deres muskler, og der motivation er øget.

At eleverne fremadrettet ville kunne træne selvstændigt med styrketræning.

Ketsjersport

Formål:

Eleverne skal mærke glæden ved bevægelse igennem ketsjersport. Videnskabelige studier har vist at tennis og badminton giver øget livsglæde igennem fysisk og psykisk velvære og derved forlænger livet markant (<http://videnskab.dk/krop-sundhed/tennis-og-badminton-forlaenger-livet-markant>). Eleverne kan for de flestes vedkommende hurtigt mærke progression i især badminton og derved få øget deres selvværd. Desuden kan man gennem sejre og nederlag lære lidt om livet og det ”at rejse sig igen”. Desuden lærer eleverne at samarbejde i double og man finder i fællesskab ud fra ens kompetencer, de placeringer og taktikker, som det kræver for at overvinde modstanderen.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Eleverne skal gennem undervisningens forskellige elementer have *livsoplysning* og *folkelig oplysning* og lære at tage ansvar for at få et 2-mands

De skal lære omkring store og små fællesskaber, samt om det at være et individ i et forpligtigende fællesskab

Endvidere skal de møde *demokratiet* gennem undervisningen! Hver elev skal føle sig værdifuld for og som en central del af holdet, og via dialog og inspiration skal eleverne have oplevelse og indtryk af, at indflydelse og engagement går hånd i hånd for at skabe det bedste udgangspunkt for noget stort.

- Indhold:** Grundlæggende skal de kende pointsystemet og spillereglerne for både badminton og skumtennis.
Eleverne skal tilegne sig taktisk forståelse i især badminton, både når det gælder single og doublespil. Deri ligger også, at de skal have en viden om hensigtsmæssige placeringer på banen.
Eleverne skal tilegne sig tekniske færdigheder omkring grundslagene i badminton. Serv, clear, drop og smash er de fire fokusområder.
- I skumtennis skal eleverne primært få en forståelse for, hvordan man slår de enkelte slag og derigennem lære det rigtige spil "tennis".
- Metode:** Undervisningen bygger på en del koncepter. Det første hedder at "det skal være jævnbyrdigt, for at det er sjovt". Det betyder, at man i næsten alle kampe, småspil og træningsøvelser står og spiller sammen med én på ens eget niveau.
Undervisningens andet koncept hedder "yde før nyde". Eleverne varmer op på halv bane, 2 spillere og 1 bold og sørger egentlig bare for de første 10 minutter, at holde bolden kørende og få slået nogle grundslag. Dernæst går vi for det meste over til at øve et enkelt eller to typer slag som skal sættes sammen, f.eks drop og netspil. Ofte vil øvelsen munde ud i, at eleverne skal i duel i et spil, der indeholder disse slagelementer. Det tredje koncept er at "det skal være varieret for at være sjovt", og derfor er der ikke to valgfagstimer, der er ens og der kan gå lang tid mellem vi laver de samme spil. For at bevare intensitet og motivation, så er der næsten altid musik på, som i nogen grad kan veksle mellem "en hyggelig fest" og "tænding" alt efter hvad der er behov for.
- Organisation:** Eleverne har 6 kvarter og der går altid 5-10 minutter fra i begge ender til opsætning og nedtagning af banerne. Der spilles undervises, øves og spilles holdkampe og turneringer (både tilfældige sammensætninger men i høj grad også velovervejede).
- Slutmål:** Det er vigtigt, at de bevarer glæden ved spillene gennem hele valgfagsperioden og at de evt. kan få lyst til at spille videre efter efterskoleopholdet.

ANDERLEDES DAGE OG UGER

Introdage

- Formål:** Formålet med introdagene er, at eleverne møder deres nye kammerater, deres lærere og introduceres til skolens hverdag.
- Indhold:** Dagene varierer meget imellem sociale aktiviteter, introduktion til hverdagen og faglig undervisning
- Metode:** De første dage er fyldt med mange indtryk og informationer, derfor gør vi meget ud af at strukturere og dosere informationer og vejledninger.
- Organisation:** De første dage for eleverne organiserer vi det sådan, at eleverne laver mange ting sammen med deres værelseskammerat og kontaktgruppe. Herefter gør vi cirklerne større – landene, spisepladser, linjefag, dansklasser osv.

Klassetur

- Formål:** Formålet med klasseturen er, at eleverne i klassen, sammen med deres primære lærere skal få et dybere relationelt kendskab til hinanden.
- Indhold:** Turen indhold er aktiviteter, hvis mål er at styrke relationen mellem eleverne i klassen og lærerne. Det kan være samtaler eller øvelser og aktiviteter, som bidrager til at identificere svage og stærke sider,
- Metode:** Turen er en tur fra torsdag til fredag, hvor eleverne sammen med deres lærer tager ud af huset.
- Organisation:** Turen er organiseret sådan, at klassen arbejder indtil aftensmaden, hvorefter de er sammen spiser og overnatter.

Terminsprøver

- Formål:** Formålet med terminsprøverne er, at eleverne får en vurdering af deres kunnen i de boglige fag på skolen, af deres lærer. Herudover er formålet at afprøve prøveformen.
- Indhold** De skriftlige terminsprøver bliver afholdt efter de gældende regler, dvs. som beskrevet i folkeskoleloven.

Organisering Dele af terminsprøverne afholdes i BE-hallen, mens andre organiseres i klasselokaler som en del af en emnedag.

Brobygning

Formål: Formålet er at lave brobygning til ungdomsuddannelserne, således en valg af uddannelse kvalificeres gennem et øget kendskab til uddannelserne.

Indhold: Eleverne besøger udvalgte ungdomsuddannelser og besøger dem i løbet af en uge. Indholdet er bestemt af ungdomsuddannelse, men skal give eleverne indsigt i stedet.

Metode: Eleverne tager busser til ungdomsuddannelserne.

Organisation: Organiseringen af brobygningsforløbet foregår i samarbejder med ungdomsuddannelserne i lokalområdet.
På baggrund af prioritetsvalg organiseres eleverne i forhold til ungdomsuddannelserne.

Kulturuge

- Formål:** Det er hensigten, at alle elever får mulighed for at føle et ejerskab til en tematiseret kulturuge. Endvidere at eleverne oplever et fællesskab omkring det at skabe noget sammen, at der øves i at koordinere og samarbejde om et større projekt.
- Indhold:** Ugen er tematiseret og eleverne indgår i nogle fællesaktiviteter, men vælger sig også ind på forskellige workshops, som hver på deres måde understøtter det valgte tema.
- Metode:** Der arbejdes i workshops med at fremstille konkrete produkter; udstillinger, forestillinger, oplæg, videoproduktioner mm.
- Organisering:** Kulturugen foregår i uge 50.
Ugen organiseres således, at elever dels laver noget obligatorisk og dels indgår i selvvalgte kreative workshops.
- Der er lærere som er knyttet til de enkelte workshops.
Der vil være forældredag, hvor ugens udbytte ligeledes vises for forældrene.

Juleafslutning

- Formål:** Formålet med juleafslutningen er at give eleverne kendskab til juletraditioner med kirkegang, julemad og fællessang.
- Indhold/metode:** Eleverne går til kirke, hvor der er en juleprædiken. Herefter er der juleafslutning på skolen med traditionel julefrokost, fællessang og traditionel julehygge.
- Organisation:** Juleafslutningen afholdes den sidste fredag inden juleferien.

Skitur

- Formål:** Formålet med skilejrskolen er, at eleverne lærer at stå på alpin ski og herved får mulighed for at opleve glæden ved den fysiske aktivitet, det er at stå på alpin ski.

Formålet er endvidere at give anledning til gode oplevelser i fællesskabet. Både mellem elever indbyrdes og mellem lærere og elever omkring skiløbet og samværet om aftenen.

Formålet er endelig at give eleverne oplevelse af det at rejse og møde et andet lands kultur og at få mulighed for at arbejde funktionelt med de sproglige kundskaber.

- Indhold og metode:** Skilejrskolen indeholder tre faser:
- Forberedelse: Introduktion til turen, ski, land og kultur mv.
 - Afvikling: Rejsen
 - Efterbehandling: Eleverne bearbejder indtrykkene fra turen
- Organisation:** Eleverne af sted i enten uge 2 eller uge 3. Hvem der er af sted hvornår afhænger af klassetrin og danskhold

OSO

Formål: Eleverne i 10. kl. udarbejder en obligatorisk selvvalgt opgave som en del af undervisningen. Der arbejdes efter Fælles Mål, så eleverne har mulighed for at arbejde på lige fod som elever i folkeskolens 10. kl.

Indhold: Opgaven giver eleverne mulighed for at arbejde selvstændigt med et givent emne, der tager udgangspunkt i den enkelte elevs uddannelsesplan og de aktiviteter, som måtte være indeholdt i denne plan. I samråd med de implicerede lærere tager eleven beslutning om opgavens emne og indhold.

Metode: Afviklingen af den obligatoriske selvvalgte opgave lægger sig op ad Undervisningsministeriets bestemmelser.

Gennem den daglige undervisning skal eleverne have stiftet bekendtskab med tværfaglige og projektfaglige redskaber, herunder varierede arbejdsmetoder og udtryksformer. Det skal gøre dem i stand til at gennemføre en sådan uge med tilfredsstillende resultat.

Under hele opgaveforløbet modtager den enkelte elev vejledning, som skal give eleven mulighed for at tage udgangspunkt i egne faglige og personlige forudsætninger og i uddannelsesplanen.

Opgaven afsluttes med en karakter og en udtalelse til hver elev.

Organisation: Eleverne introduceres til OSO en emnedag i uge 51. Her gennemgås de bestemmelser fra Undervisningsministeriet, der vedrører eleverne i forhold til opgaven

Selve udarbejdelsen af opgaven finder sted i uge 2 eller uge 3. Alt efter hvornår den enkelte elev ikke er på skitur. Der skal udarbejdes et konkret produkt.

9. klasses projekt

- Formål:** Eleverne i 9. kl. udarbejder en tværfaglig opgave, der tager afsæt i fagenes mål. Formålet med opgaven er at udvikle og vurdere elevens projektfaglige kompetencer.
- Indhold:** Eleverne belyser en problemstilling, som de selv er med til at formulere. Problemformuleringen går på tværs af skolens fag og emner, og læreren tilrettelægger og differentierer undervisningen, så den tilgodeser den enkelte elevs mulighed for at arbejde med:
- en problemstilling
 - opgavens indhold
 - arbejds- og undersøgelsesformer
 - kilder og materialer
 - udtryks- og formidlingsformer
 - at fremstille et produkt
 - at gennemføre fremlæggelsen.
- I løbet af projektugen arbejder eleverne – alene eller i grupper – med deres problemstilling. Eleverne fremlægger i umiddelbar forlængelse af arbejdet.
- Metode:** Afviklingen af projektet lægger sig op ad Undervisningsministeriets bekendtgørelse om projektopgave i folkeskolens 9. klasse.
- Gennem den daglige undervisning skal eleverne have stiftet bekendtskab med tværfaglige og projektfaglige redskaber, herunder varierede arbejdsmetoder og udtryksformer. Det skal gøre dem i stand til at gennemføre en sådan uge med tilfredsstillende resultat.
- Under hele opgaveforløbet modtager den enkelte elev vejledning i arbejdet med opgavens faglighed, arbejdsprocessens forskellige faser, produktet samt fremlæggelsen og formidlingen. Opgaven afsluttes med en karakter og en udtalelse til hver elev.
- Organisation:** Eleverne introduceres til projektarbejdet en emnedag i uge 51. Her gennemgås de bestemmelser fra Undervisningsministeriet, der vedrører eleverne i forhold til opgaven.
- Selve udarbejdelsen af opgaven finder sted i uge 2 eller uge 3, alt efter hvornår den enkelte elev ikke er på skitur. Der skal udarbejdes et konkret produkt.

Korarrangement/forårskoncert

- Formål:** Formålet er, at elever i et dannesperspektiv får forståelse for musikkens betydning i en kulturel og traditionel sammenhæng.

Indhold/metode: Denne dag har eleverne fællessang og kulturundervisning. De afslutter med en minikoncert og fællessang med/for forældre og andre indbudte.

Organisation: Dagen organiseres dagen før Kr. Himmelfart.

Bedsteforældredag

Formål: Formålet er, at elever i et dannelseperspektiv får forståelse for værtsrollen.

Indhold/metode: Denne dag er eleverne værter for deres bedsteforældre, hvor de modtager bedsteforældrene, underholder dem, rundviser dem og spiser med dem.
Forud for dagen bidrager de med oprydning, rengøring og madlavning.

Organisation: Bedsteforældredagen organiseres dagen før påskedagene og bedsteforældre inviteres om formiddagen.

Gallafest

Formål: Det er vigtigt for elevernes alsidige personlige udvikling, at de indgår i så mange forskellige sammenhænge som muligt, således at de udvikler deres sociale kompetencer og derigennem deres selvtillid. At deltage i en fest og få den til at lykkes er en aktivitet, som kræver, at eleverne lærer at tage medansvar for at festen lykkes for alle.

Indhold/metode: Denne fest er en gallafest som afholdes på skolen.
Alle eleverne skal forberede sig mht. gallatøj og galant opførelse.
Aftenen indledes med at drengene trækker deres borddame, og det forventes, at man opfører sig som en gentleman uanset hvem, man trækker. Alle drenge har købt en rød rose til pigen. Pigen hentes og føres standsmæssigt til bords i spisesalen, hvor elever har dækket festligt op. Under middagen spiller bordskik og bordmanerer en vis rolle. Det er elevrådsformanden, som styrer slagets gang i spisesalen. Lærerne har indkøbt en gave, som overrækkes. Efter middagen er der dans til levende musik.

Organisation: Gallafesten afholdes fra kl. 18.00 til 22.30 efter en helt almindelig skoledag.
Gallafesten organiseres af elevrådet under vejledning af den elevrådsansvarlige

Obligatorisk lørdag, inden Efterskolernes dag

- Formål:** Det er vigtigt for elevernes alsidige personlige udvikling, at de indgår i så mange forskellige sammenhænge som muligt, således at de udvikler deres sociale kompetencer og derigennem deres selvtillid. Det er også vigtigt, at eleverne lærer at tage ansvar og igangsætte aktiviteter for hinanden for derigennem at arbejde med ansvar og medansvar for at få dette til at lykkes.
- Indhold/metode:** Skolen sætter de fysiske, økonomiske og pædagogiske rammer, men det er eleverne selv som bestemmer og planlægger dagen. Det er primært elevrådet, som er tovholdere, men alle elever deltager i dagens aktiviteter.
- Organisation:** Dagen gennemføres om lørdagen inden Efterskolernes dag og er program sat til 9.00-12.00 og 13.00-17.00. Formiddagen bruges til forberedelse, mens eftermiddagen bruges til gennemførelse af aktiviteterne. Dagen organiseres af elevrådet under vejledning af de elevrådsansvarlige lærere.

Kommende elevdag

- Formål:** At kommende elever sammen med deres forældre besøger skolen og møder øvrige elever, lærere og andet personale.
De kommende elever skal have et indblik i skolens hverdag og informeres omkring skolens normer og regler.
- Indhold:** Alle samles i BE - hallen, hvor de nuværende elever viser gymnastik og folkedans. Derudover synges der fællessange. Derefter er der information ved skolens forstander og viceforstander, frokost og rundvisning på skolen. Til slut skal eleverne være aktive med deres kommende linjefag.
- Metode:** De kommende elever og forældre præsenteres for årets gymnastikopvisning af de nuværende elever, samt en folkedanseopvisning. De kan på den måde se, hvad de skal lave i nogle af de obligatoriske fag næste skoleår. Desuden bliver de præsenteret for deres kommende lærere.
- Organisation:** Efter at alle har været samlet i BE - hallen deles der op i 3 grupper, hvor man på skift spiser frokost, får information, prøver tøj samt er på rundvisning. Til slut skal man være aktiv i sit kommende linjefag.

Skriftlig prøveperiode

- Formål:** Formålet med den skriftlige prøveperiode er, at eleverne får en vurdering af deres kunnen i de boglige fag på skolen, af deres lærer samt en ekstern censor.
- Indhold** De skriftlige prøver bliver afholdt efter de gældende regler, dvs. som beskrevet i folkeskoleloven.
Dage hvor eleverne ikke er til prøve, skal de forberede sig
- Organisering** Modulerne ligger med 2 – 5 forskellige valgmuligheder formiddag, eftermiddag og aften. Indholdet af disse moduler varierer mellem fysiske, musiske, kreative eller oplevelsesprægede moduler – f.eks. ud af huset. Prøveperioden er bestemt af ministeriet.

Mundtlig eksamensperiode

- Formål:** Formålet med den mundtlige eksamensperiode er at eleverne får en vurdering af deres kunnen i de boglige fag på skolen, af deres lærer samt en neutral censor. Herudover skal eleverne udvikle deres kompetencer i forhold til dannelse og til idrætslige, musiske, kreative fag.
- Indhold** De mundtlige eksamener bliver afholdt efter de gældende regler, dvs. som beskrevet i folkeskoleloven.
Dage hvor eleverne ikke er til prøve, skal de deltage i mindst tre ud af fem undervisningsmoduler af 90 min. varighed, to før middag og et efter. Det er for at sikre alle elever har 21 timers undervisning hver uge.
- Organisering** Modulerne ligger med 2 x 90 min formiddag, 3 x 90 min. eftermiddag. Om aftenen er der fælles aktiviteter eller 1 x 90 min undervisning. I hvert modul er der ca. 3-5 forskellige fag at vælge i mellem. Undervisningen i disse moduler varierer mellem studieforberedende fag, idrætslige, musiske, kreative eller dannelsesfag.

Outrodage

- Formål:** Formålet med de sidste dage er, at elever og lærere gennem ikke-boglige aktiviteter får afsluttet skoleåret på en ordentlig måde. Gennem forskellige aktiviteter er det hensigten, at den enkelte får muligheden for at opleve fællesskabet og ansvarligheden i forhold til dette.
- Indhold og metode:** Sidste uge indeholder forskellige aktiviteter i den store sammenhæng eller i mindre grupper. – Aktiviteter, der på forskellig vis har til hensigt at afrunde året, reflekterende og oplevelsesmæssigt.
- Organisering:** Eleverne er sat sammen på kryds og tværs af kontakt- danskhold mm.

Landsstævne

- Formål:** Formålet med landsstævnet er, at elever og lærere deltager aktivt og oplever den folkelige idrætskultur. Gennem forskellige aktiviteter er det hensigten, at den enkelte får muligheden for at opleve fællesskabet og ansvarligheden i forhold til dette.

- Indhold og metode:** Ugen er organiseret med en kombination af fælles, obligatoriske aktiviteter og valgfag. I ugens første dage er valgfag det dominerende og i ugens sidste dage forberedes der til fællesopvisning i gymnastik
- Organisering:** I ugens første dage er valgfag det dominerende og i ugens sidste dage forberedes der til fællesopvisning i gymnastik
Der er lærere som er knyttet til de enkelte fag.

Andre forhold

Aftenaktiviteter

En del elever er kreative og gode til at skabe aktiviteter selv i det frie rum, - andre er det ikke. Derfor etablerer vi som lærere en række aftentilbud, som eleverne kan deltage i. En typisk aften kunne se sådan ud:

Kl. 18.45 samling

Kl. 19.00-20.00 stilletime

Kl. 20.00-22.00 aftenaktiviteter

Kl. 21.00 kaffe, kage og hyggeligt samvær i spisesalen

En atypisk aften er f.eks. med et tilbud om at komme med til en af GOG's hjemmebane håndboldkampe eller lignende arrangementer ud af huset.

På denne måde er der mulighed for at få etableret nogle spændende og hyggelige aftener sammen med eleverne.

Stillette

Formål: Formålet med stilletimen/lektiecafe på Bernstorffsminde efterskole er at give alle elever den fornødne arbejdsro og hjælp til at studere.

Indhold: I stilletimen er der 2 muligheder for aktiviteter:

- Eleverne kan læse lektier på deres værelser
- Eleverne kan gå i studiecafe

Metode: Når vi har stillette forlanger vi, at der er ro på i alle lande, samt på fællesarealer, sådan at alle har mulighed for at læse lektier. I løbet af stilletimen vejleder to lærere eleverne i forhold til lektier, mens to andre går rundt på landene for at kontrollere, at der er arbejdsro.

Vi tilbyder studiecafe i spisesalen, hvor der er 2 lærere tilstede. I dette lokale er der ligeledes mulighed for at lave gruppearbejde.

Hvis enkelte elever har problemer med at få lavet lektier kan de også henvises til dette, for at få mere struktur/orden på deres lektier.

Organisation: Stilletimen varer fra kl. 19.00 – 20.00, mandag til og med torsdag. Der er stilletime på alle normale skoledage året rundt.

De er altid fire lærere på aftenvagt, og det er disse lærere der er ansvarlige for stilletimen og studiecaféen.

Weekendaktiviteter

Skolen er en syvdøgnsskole. Derfor er weekenderne også en del af skolegangen, som vi gør noget ud af. Vores mål er at skabe nogle spændende og aktive weekender, så eleverne har lyst til at blive på skolen. Desuden vægter vi det hyggelige samvær og prioriterer en ekstra god forplejning. Der forefindes tre typer af weekender: Almindelige weekender (ofte med et tema), blive-weekender og forlængede weekender.

Køkkenarbejde

Som en del af skolens pædagogiske praksis er der deltagelse i følgende praktiske arbejdsopgaver:

- Køkkenarbejde
- Rengøring

Alle elever er en uge med 2 timer hver formiddag i køkkenet som køkkenassistenter og 2 x 14 dage som køkkenvagter efter et af dagens måltider.

Rengøring og hovedrengøring

Formål: Formålet med at inddrage rengøringsundervisning i skolens undervisningsplan er at give eleverne færdigheder inden for området, lære dem betydningen af en god hygiejne, give dem kendskab til diverse rengøringsredskaber og -midler samt nødvendigheden af samarbejde og arbejdsfordeling også på dette område af efterskoletilværelsen, og tilværelsen generelt

Indhold: Indeholdt i rengøringen er en direkte forevisning og orientering om hele sammenhængen på skolen, derefter et forløb, hvor eleven efterhånden bliver eneansvarlig for et område /opgave. Til jul og ved slutningen af skoleåret kommer eleverne igennem et nyt undervisningsforløb, hvor de lærer at aflevere et værelse og et område i god og ren stand efter en hovedrengøring.

Metode: Dels gennemgår kontaktlærerne regler og forhold i rengøringen. Dels forevises og rettes direkte undervejs af kontaktlærere, rengøringslederen samt undertiden af vagtlærere. Der er også lagt video på nettet, med gennemgang af hvordan man gør rent

Organisation. Eleverne gør rent to gange om ugen. En gang hvor det er den grundige rengøring med vask af gulve, vinduer mm. der skal ordnes. En gang hvor det den alm. oprydning der er fokus på.

Uddannelsesvejledning

Formål: Vejledningen skal medvirke til, at eleven opnår erkendelse af egne forventninger og forudsætninger og bliver i stand til at udarbejde en personlig uddannelsesplan.
Gennem vejledningen skal eleven opnå mulighed for at forberede sit uddannelses- og erhvervsvalg og forstå valget som en række beslutninger, der må træffes ud fra egne forudsætninger, behov, holdninger og de samfundsmæssige muligheder.

Livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse i faget

Livsoplysning kommer til udtryk i uddannelsesvejledningen gennem elevens bevidstgørelsen af personlige, sociale og faglige kompetencer for herigennem at træffe det rigtige valg af uddannelse.

Folkelig oplysning kommer til udtryk i uddannelsesvejledningen gennem refleksion over de givne muligheder sat ind i et samfundsperspektiv enten lokalt, regionalt eller globalt.

Demokratisk dannelse kommer til udtryk i uddannelsesvejledningen ved aktiv deltagelse i samtale/diskussion om arbejdsmarkedet/uddannelsesmulighederne og refleksion herover – samt respekt for at der findes forskellige ligeværdige muligheder.

Indhold: Vi arbejder med følgende områder i uddannelsesvejledningen:

- Vejledning i grupper og individuelt
- Uddannelsesplaner/ansøgning til ungdomsuddannelse
- Ung-til-ung-vejledning
- Åbent hus arrangementer
- Brobygning
- Obligatorisk selvvalgt opgave

Metode:

Individuel- og gruppevejledning:

Eleverne tilknyttes klassevis til en vejleder, som i løbet af året har vejledning med klassen og den enkelte elev. I klassen informeres om uddannelsessystemet og der arbejdes med at gøre sig overvejelser over den fremtidige uddannelsesvej og det forestående valg.

Der tilbydes individuelle vejledningssamtaler. Samtalen tager udgangspunkt i eleven selv og der drøftes uddannelsesparathed, interesser og fremtidsplaner.

Uddannelsesplaner/ansøgning til ungdomsuddannelse:

Der arbejdes med elevens uddannelsesplan på optagelse.dk. Eleverne får introduktion til optagelse.dk og får vejledning i at udfylde uddannelsesplanen. Derefter færdiggøres og godkendes uddannelsesplanen af forældrene senest d. 1. marts. Når forældrene har underskrevet planen, sendes denne videre til den ønskede uddannelsesinstitution.

Ung-til-ung:

I efteråret afholdes en uddannelsesaften, hvor tidligere elever kommer på skolen og holder oplæg om deres ungdomsuddannelser. Eleverne kan vælge at få information om 3 forskellige ungdomsuddannelser, ligesom de hører om erfaringer med overgangen fra efterskole til ungdomsuddannelse.

Åbent hus arr.:

Eleven kan til enhver tid deltage i relevante åbent hus arrangementer

Organisation:

Skolen har fire vejledere. Hver enkelt vejleder vejleder såvel klassevis, gruppevis som individuelt. Vi har samarbejde med vejledere fra ungdomsuddannelser og fra den kommunale ungeindsats. Obligatorisk brobygning for elever i 10. kl. varetages af skolens ledelse.

Slutmål:

At eleven på baggrund af vejledningen, opnår forudsætning for at træffe et velovervejede valg for uddannelse.

Inklusionsstrategi og inklusionstilbud

Formål:

Inklusionstilbuddets formål er, at alle elever skal føle sig som betydningsfulde deltagere i fællesskabet. Med fællesskab menes alle sociale relationer – herunder også det boglige fællesskab i klasserummet. Netop her bliver målet for inklusionselever faglig og personlig udvikling.

Indhold:

De fleste af eleverne, der modtager supplerende undervisning eller anden faglig støtte har brug for hjælp i et eller flere fag. Nogle elever har ikke et fagspecifikt behov, men får hjælp til at strukturere opgaver og tid eller til generel lektiehjælp. Elevgruppen er forskelligartet sammensat idet den f.eks. består af elever med læse-/skrivevanskeligheder, generelle indlæringsvanskeligheder og elever med

opmærksomhedsforstyrrelser. Undervisningen tilpasses efter den enkelte elevs faglige niveau og forudsætninger for indlæring.

Metode:

Såvel tolærerordning, individuel undervisning og støtte i forbindelse med lektiehjælp er metoder som indgår i inklusionstilbuddet. Støttelæreren vurderer i samarbejde med faglærer og elev hvorvidt de største udviklingsmuligheder er udenfor klasserummet eller i klasserummet. Støttelæreren tilpasser metoderne efter den enkelte elevs behov.

Organisation:

Identifikationen af inklusionselever foregår i følgende trin:

Før skoleårets start læses alle uddannelsesplaner fra optagelse.dk igennem. Her lægges særligt mærke til uddannelsesparathedsvurderingen og elevens beskrivelse af sig selv.

På kommende elevdag og i informationsmateriale opfordres forældre til at give os besked om særlige hensyn og brug af hjælpemidler. Ofte tager forældrene kontakt til os, hvilket giver os anledning til at drøfte hvilket tilbud eleven skal have. I få tilfælde bliver vi kontaktet af eksempelvis PPR, UU, socialrådgiver eller tidligere skole, som ønsker at gøre os opmærksomme på særlige forhold.

I løbet af de første skoleuger observerer og vurderer faglærere og kontaktlærere elevernes faglige standpunkt og taler med eleven om, hvordan han/hun selv opfatter sine behov.

Lærer og pædagogisk afdelingsleder drøfter om der er brug for supplerende undervisning eller anden faglig støtte til en elev, hvor det vurderes at behovet ikke alene kan understøttes ved undervisningsdifferentiering og/eller holddannelse.

Derefter kontakter pædagogisk afdelingsleder hjemmet og drøfter mulighederne med forældrene.

Vi forsøger at identificere elever med behov for supplerende undervisning eller anden faglig støtte i begyndelsen af skoleåret, men i praksis må vi ofte justere inklusionstilbuddet i løbet af skoleåret.

I forbindelse med igangsætningen af inklusionstilbuddet udarbejdes en skriftlig plan. Den skriftlige inklusionsplan udarbejdes af den lærer, der varetager støtteundervisningen. Læreren drøfter elevens behov med faglæreren i det fag, hvor der gives støtte og/eller med kontaktlæreren og pædagogisk afdelingsleder.

Planen udarbejdes noget tid efter at inklusionstilbuddet er igangsat, således at elev og lærer i fællesskab har haft mulighed for at sætte mål.

Planen indeholder punkterne:

- Beskrivelse af eleven og elevens behov
- Beskrivelse af støtteundervisningen

Slutmål: At eleven på baggrund af inklusionstilbuddet opbygger personlige og faglige kompetencer, så denne kan indgå i klassens undervisning og får forudsætninger for at udvikle sig.

Kontaktlærerordning

Formål: Kontaktlærerens primære opgave er at være elevens advokat i forhold til dennes færden på skolen og blandt kammerater og lærere. Endvidere medvirker kontaktlæreren til løsning af konflikter, der opstår mellem eleverne.

Det er kontaktlærerens opgave at være opmærksom på den enkeltes trivsel, samt at vejlede om uheldig adfærd.

Det er også kontaktlærerens opgave at være eleven behjælpelig med at komme i gang med en realistisk vurdering af egne evner og muligheder.

Det er kontaktlærerens opgave at orientere eleverne om lærerrådsbeslutninger som er relevante for dem. Kontaktgruppen informerer læreren om evt. problemer, både sociale og praktiske, og der er mulighed for en mere privat snak.

Kontaktlæreren tjekker de områder indenfor og uden for landet, som eleverne er tildelt som ordens område

Indhold/ metode: Det er kontaktlæreren og forstanderen, som informerer om dagligdagen og nye tiltag. Kontaktlæreren taler med den enkelte elev mindst hver anden måned. Den personlige nærkontakt kan være medvirkende til, at problemer ikke løber løbsk. Kontaktlæreren har den daglige kontakt til hjemmene. Det gælder især i forhold til det sociale og trivselsmæssige. Ved faglige problemer henvises til relevante faglærere. Ved gentagende uregelmæssigheder, kontakter ledelsen forældrene. Kontaktlæreren skal i høj grad tages med på råd i løsning af større problemer omkring kontaktelever, når skolens ledelse er blevet tæt involveret.

Organisation: Der holdes kontaktmøde ugentligt i normaluger.

Kontaktmøde

Formål:

Det ugentlige kontaktmøde bruges til at skabe trivsel og trygge rammer, så eleverne i kontaktgruppen oplever, at de fungerer som et fællesskab, og at alle elever får et tilhørsforhold hinanden. Eleverne lærer at tage et medansvar for det sociale fællesskab i gruppen og på skolen, og for at den praktiske dagligdag fungerer.

Det er samtidig hensigten med kontaktgruppemøderne at lære eleverne at lytte til hinanden, se en sag fra flere sider, løse konflikter samt vejlede eleverne til en hensigtsmæssig adfærd.

Det er vigtigt, at eleverne opnår en større forståelse af sig selv og andre, og oplever hvad der skal til for at skabe et godt kammeratskab og et godt samarbejde.

Indhold:

På det ugentlige gruppemøde drøftes store og små sager, arrangementer og aktiviteter, der gives beskeder m.m.

I forbindelse med lærermødet udarbejdes dagsorden til kontaktmødet.

Første punkt på dagsordenen er at gøre status over den forgangne uge: Har I haft en god uge?

Derefter vil der oftest være beskeder o.lign. fra lærermødet og evt. oplæg til diskussion af mere generelle problemstillinger som vedrører eleverne.

Desuden vil der være mulighed for drøftelse af evt. akutte problemstillinger på landet.

Emner til drøftelse/indhold:

At bo og fungere sammen

Konfliktløsning

Planlægning af samvær, aktiviteter osv.

Personlig hygiejne, tøjvask, rengøring og oprydning.

Fordeling af pligter

Personlige mål

Samarbejdsøvelser og lege

Grænser – hvordan siger man fra?

Efter mødet:

Kontaktlæreren følger op på problemstillinger ved at rette henvendelse til forældre og/eller orientere kollegaer og ledelse.

Organisation:

Der holdes kontaktmøde ugentligt i normaluger. Mødet har en varighed af 45 min.

Landemøder

Formål:

Det ugentlige landemøde bruges til at skabe trivsel og trygge rammer, så eleverne på landet oplever, at de fungerer som et fællesskab, og at alle elever får et tilhørsforhold til landet. Eleverne lærer at tage et medansvar for det sociale fællesskab i gruppen og på skolen, og for at den praktiske dagligdag fungerer.

Det er samtidig hensigten med kontaktgruppemøderne at lære eleverne at lytte til hinanden, se en sag fra flere sider, løse konflikter samt vejlede eleverne til en hensigtsmæssig adfærd.

Det er vigtigt, at eleverne opnår en større forståelse af sig selv og andre, og oplever hvad der skal til for at skabe et godt kammeratskab og et godt samarbejde.

Indhold:

I forbindelse med lærermødet udarbejdes dagsorden til landemødet.

Desuden vil der være mulighed for drøftelse af evt. akutte problemstillinger på landet.

Emner til drøftelse/indhold:

At bo og fungere sammen

Konfliktløsning

Planlægning af samvær, aktiviteter osv.

Personlig hygiejne, tøjvask, rengøring og oprydning.

Fordeling af pligter

Personlige mål

Samarbejdsøvelser og lege

Grænser – hvordan siger man fra?

Efter mødet:

Landelæreren følger op på problemstillinger ved at rette henvendelse til forældre og/eller orientere kollegaer og ledelse.

Organisation:

Der holdes landemøde ugentligt i normaluger. Mødet har en varighed af 30 min.

"Ninjavagt"

En gang imellem er der lærere sat på til at gå en sen aftenrunde. Typisk omkring kl. 24.00.

Dette er for at tjekke at der er nattero

Nattevagten

Nattevagtsfunktionen er delt ud på forstanderen og viceforstanderen, som begge bor på skolen. Eleverne vil altid kunne komme i kontakt med mindst en

af disse personer. Desuden har skolen flere lærerovernatningsrum som supplerer til denne ordning.

Elevråd

I folkeskolens formålsparagraf stk. 3 står der:

”Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati”

Bekendtgørelse om elevråd i folkeskolen

I medfør af § 46, stk. 1, i lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 665 af 20. juni 2014, fastsættes:

§ 1. Elevrådet varetager gennem samarbejde med skolens leder, det undervisende personale og øvrige personalegrupper elevernes fælles interesser på skolen.

Stk. 2. Skolens leder skal opfordre eleverne til at danne et elevråd, hvis eleverne ikke selv tager initiativ hertil.

§ 2. Alle elever på skolen har valgret og er valgbare til elevrådet.

Stk. 2. Valg afholdes hvert år inden udgangen af oktober måned.

§ 3. Elevrådet udarbejder forslag til vedtægter, som vedtages på et møde, hvortil alle elever har adgang med stemmeret.

Stk. 2. Vedtægterne skal som minimum indeholde bestemmelser om

- 1) elevrådets størrelse,
- 2) hvordan og hvornår elevrådets medlemmer og suppleanter vælges samt valgperiodens længde,
- 3) hvordan det sikres, at skolens forskellige klassetrin repræsenteres i elevrådet på en hensigtsmæssig måde,
- 4) elevrådets økonomi og regnskabsaflæggelse,
- 5) fremgangsmåden ved vedtægtsændringer,
- 6) hvorvidt elevrådet skal fastsætte en forretningsorden,
- 7) afholdelse af et årligt møde, hvortil alle elever har adgang med stemmeret, med faste dagsordenspunkter såsom aflæggelse af beretning, regnskabsgodkendelse, valg m.v., og
- 8) hvordan et eventuelt afdelingselevråd skal organiseres.

§ 4. Elevrådet udpeger selv sin formand.

§ 5. Skolens leder kan inden for kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens beslutninger anvende en del af skolens samlede bevilling som et årligt tilskud til elevrådsarbejdet. Skolens leder fastsætter efter forhandling med elevrådet de nærmere vilkår for ydelse af tilskud.

§ 6. Skolens leder stiller et egnet lokale og adgang til kontorfaciliteter til rådighed for elevrådet herunder afdelingselevråd til brug ved kulturelle, oplysende og organisatoriske møder.

§ 7. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. august 2014.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 26 af 15. januar 2001 om elevråd i folkeskolen og i ungdomsskolen ophæves.

Elevrådet på Bernstorffsminde Efterskole består af 10-15 elever valgt af eleverne. Elevrådet konstituerer sig med formand, næstformand, referent samt i diverse udvalg.

Der afholdes løbende møder. Fra lærergruppen har to lærere ansvaret for elevrådet.

Elevrådet afholder diverse arrangementer i løbet af skoleåret. F.eks. Galla, VM i fodbold, Salen er din osv. Desuden står elevrådet for Blå Bog, Kåringer, salg af diverse tøj osv.

Evaluering

- Formål:** Formålet er, at vi fælles bliver bedre og dygtigere til at lave skole, undervise og have fællesskabet med eleverne.
- Indhold:** I løbet af skoleåret får vi bl.a. evalueringer fra skolens personale, eleverne og elevernes forældre.
- Metode:** De boglige fag evalueres til prøverne ved skoleårets afslutning. Øvrige fag og arrangementer evalueres med spørgeskemaer eller mundtligt, alt efter sammenhængen. Hvert andet år laver vi undervisningsmiljø vurdering ud gældende lovgivning. I skoleårets start evalueres det forgangne skoleår med forældre til 2. års elever.
- Organisation:** Evalueringer foregår løbende, og på forskellige niveauer.